

LETRAS APOSTOLICAS EXECVTORIALES DE LA ROTA DE SV Sanctidad, sobre la illegitimidad de Don Iuan Puerto Carrero. Tenedor del Condado de Puñon Rostro.

SErenissimo & Catholico Principi & domino, domino PHILIPPO ab Austria diuina fauente clementia Hispaniarum, Neapolis, vtriusque Sicilæ citra & vltra Pharum Regi, Mediolanensi Duci, cæterorumꝗ dominiorum vestrorũ fœlicis prosperitatis augmentum, vestrisꝗ viceregibus, necnon Reuerendissimo ac Reuerendis Patribus Dominus Dei & Appostolicæ sedis gratia Archiepiscopo Toletano ac Segobiensi & Seguntium Episcopis, eorumꝗ & cuiuslibet ipsorum in spiritualibus & temporalibus vicarijs, seu officialibus generalibus, Curiæꝗ causarum, Cameræ Apostolicæ generali Auditori, eiusꝗ vice auditori, seu locum tenenti, vniuersis quoꝗ & singulis Dominis Abbatibus, Prioribus, præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Custodibus, Thesauraris, Succentoribus, Sacristis Cathedralium, quam Collegiatarum Canonicis, Parrochialiumꝗ Ecclesiarum Rectoribus, seu loca tenentibus eorumdem Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, curatis & non curatis, ac monasteriorum, ordinum quorumcunꝗ Fratribus Monachis sancti Ioãnis Hierosolimitani Beatæ Mariæ Theutonicorũ, & sancti Iacobi de Spata Magistris, Cõmendatoribus, Pręceptoribus Bailiuijs, eorumꝗ locatenentibus, necnon Prędicatorũ Minorum Heremitarum, Sancti Augustini & Beatę Marię Carmelitarum, ac aliorum Ordinum quorumcunꝗ domorũ & Cõuentuum Fratribus Regularibus & conuentualibus, exemptis & nõ exemptis, cęterisꝗ Pręsbiteris, Clericis, Notarijs & Tabellionibus publicis, ac fructuum reddituum & prouentuum Camerę Appostolicę debitorũ, Collectoribus & subcollectoribus pro tẽpore existentibus quibuscunꝗ per dictorum Archiepiscoporũ, Episcoporũ, prouincias, ciuitates & dioceses ac alias vbi libet cõstitutis, & eorũ cuilibet insolidum, necnon Illustribus principibus, & magnificis viris, Dominis, Ducibus, Marchionibus Lantgrauijs, Comitibus, Baronibus, Vicecomitibꝰ, Militibus, Militaribus, Nobilibꝰ, Armigeris, Domicellis, Burgrauijs, Seneschallis,

exercituũ & armorũ Conductoribus, Capitaneis, potestatibus, prioribus, Marescallis, Castellanis, procõsulibus, Consulibus, Sabinis, iudicibus, iustitiarijs, Sculteris, Aduocatis, & Curiarũ quarumcunq; tam spiritualium quam temporalium, terrarumq; ciuitatum, oppidorum, Castrorum, suburbiorum, villarum, & vniuersitatum quarumcunq; Maioribus, Rectoribus, & prefectis, nec nõ seruientibus, clientibus, & officialibus, cæterisq; dominis & personis, quibuscunq; iurisdictionem spiritualem, temporalem, & ordinariam per se, vel alium, seu alios, mediate vel immediate, vbicunque pro tempore existentibus, ac constitutis, cuilibet eorum in solidum. Et presertim Illustri Domino Ioãni Puerto Carrero ex aduerso principali, omnibusq; alijs & singulis, quorum de premissis interest, intererit, aut interesse poterit, quomodolibet in futurum, quibuscunq; nominibus censeantur, & quacunq; præfulgeant dignitate, IOANNES BAPTISTA DE RVBEIS sacri Palatij Appostolici causarum DECANVS, & Auditor, Salutem in domino, & nostris huiusmodi, imo verius appostolicis firmiter obedire mandatis NOVERITIS, quod nuper introducta lite & causa in sacro Rotæ Alme vrbis Auditotio inter illustrẽ Dominũ don Ariam Gundisaluũ de Auila, & dominam Ioannam Ortiz domicellam loci de Torrejon de Velasco Toletañ. diocesis ex vna, & quendã Ioannem Baptistã Puerto Carrero, Beatricẽ de Vaena alias de Salzedo, & succesiue Ioannem Ariam eiusdẽ Beatricis, & dicti quondam Ioannis Baptistæ assertum filiũ de & super validitate matrimonij inter quondam Ioannem Baptistã & dictam Ioannam Ortiz cõtracti & copula carnali consumati, ac nullitate prætensi matrimonij inter eundem quondam Ioannẽ Baptistam, & dictã Beatricem de Vaena (vt dicebatur) contracti, ac illegitimitate dicti Ioãnis Ariæ asserti filij Beatricis, & dicti Ioãnis Baptiste prædictorũ, rebusq; alijs in actis cause & causarũ huiusmodi latissimè deductis, & illorũ occasione partibus ex altera. Primo coram Reuerẽdo patre domino Episcopo Pisaurẽ. & deinde Reuerẽdo patre domino Paulo Tholomeo. Secundo corã Reuerendo patre domino Reynaldo Petrucio. Tertio corã Reuerendo patre domino Fabio Accorambono. Quarto coram Reuerendo patre domino Petro Vorsio: & quinto corã Reuerendo patre domino Peregrino Fabio eiusdem palatij Apostolici causarũ

repe-

respectiue Auditorib⁹,& loca tenétibus, prout in subinsertis cõmissionibus cõstare dignoscitur. Quiquidẽ Paulus Ptholome⁹ primo, Reynaldus Petrutius secũdo,& Fabius Accorãbonus tertio, Petrus Vorsius quarto,& peregrin⁹ Fabi⁹ quinto, suas inscriptis in huiusmodi causa protulere sentẽtias diffinitiuas sub insertas, quę rem fecere iudicatam. Qua propter idem Reuerendus pater Dominus Peregrinus Fabius Episcopus Vestañ, qui vltimam tulit sententiam â qua non licuit appellare, citatis domino Roderico de Mendoza, & Alphonso de Omagña, prædictorum Beatricis de Vaena, & Ioannis Ariæ puerto Carrero, ex aduerso principalium procuratoribus, seu curatoribus expensas in huiusmodi causa factas, taxauit & moderatus fuit, ac pro illis & cõtentis in subinsertis sententijs literas exequutoriales in forma solita & cõsueta decreuit & concessit tenoris infra scripti GLORIOSISSIMO & inuictissimo ac Catholico principi & Domino domino CAROLO diuina, fauente, clementia Romanorum Imperatori semper Augusto, Germaniæ, Hispaniarum, Castellæ, Legionis, Cordubæ, Granatæ, Toleti, Valentiæ, Maioricarum, Galitiæ, Neapolis, vtriusq; Siciliç, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatię, Noruegiæ Regi, Archiduci Austriæ, Duci Burgundiæ, Brabãtię, Geldriæ, Comiti Frãdrię, Holádiæ, Zeládiæ, Zutphaniæ, Comiti Palatino, Arthesij, Phisiæ, & Sueuiæ, dominó, Imperio Regnorum Archiducatus, Ducatuum, Comitatuum, & aliorum dominorum vestrorum fœlicis prosperitatis augmentũ, necnon Reuerendissimo ac Reuerendis in Christo patribus & dominis dominis Dei & apostolicę sedis gratia archiepiscopo Toletañ, ac Segobieñ, & Seguntiñ, Episcopis, eorumq; & cuiuslibet ipsorum in spiritualibus & tẽporalibus, vicarijs seu officialibus generalibus, Curięq; causarum Camerę apostolicæ generali auditori seu Locũ tenenti, vniuersis quoque & singulis dominus abbatibus, prioribus, præpositis, decanis, archidiaconis, Scholasticis, cantoribus, Custodibus, Thesaurarijs, Succentoribus, Sacristis, tá cathedraliũ quá collegiatarum Canonicis, parrochialiumq; ecclesiarũ Rectoribus, seu Locatęnẽtibus eorundem, plebanis, Viceplebanis, Capellanis, curatis & nõ curatis, ac monasteriorũ ordinũ, quorũcunq; fratribus Monachis sancti Ioannis Hierosolimitani Beatę Marię Theotonicorũ, & Sancti Iacobi de Spata, Magistris, Commendatoribus, præcepto

 ribus,

Notanda pro comitte possessore.

Contra.

Aduersarios fundantes se ipsos in istis litteris executorialibus.

Supuesto como es la mesma verdad. y consta de la pieza. 31. sobre los alimentos, fol. 21. & fol. 80. que don Arias, salio al pleyto de los alimentos que el Cōde pedia a su abuelo. Y que en. 22. de Setiēbre, del año de. 34. hizo expresso pedimiēto para q̄ se declarase no pertenecer este estado de Puñon Rostro al Conde deduciendo incidentemente la illegitimidad pretensa y mala fe de doña Beatriz. Y el matrimonio pretenso de Ioana Ortiz, y q̄ esta demanda se contesto, y esta alegado contra ella en el real Consejo, y q̄ en. 26. de Abril del año de. 35. el mesmo don Arias insistiē do en su pedimiento, pidio tambien que le declarasen por sucessor a el, en este mayoradgo y estado, declarādo no pertenecer al Cōde y que se contesto el pleyto sobre todo, y que aqui quedo perpetuada la jurisdicion del real Consejo, en cuya remisiō la Chācilleria ha procedido, cap. pen. de fo. cōpe. cum latè traditis in alega. parua. fol. 1. pag. 2. in fi.

ribus,Bailiuis,eorumq; necnon prędicatorum,minorum Heremitarum sancti Augustini, & Beatę Mariæ Carmelitarum, ac aliorum ordinum, quorumcunq; domorum & couentuum Fratribus regularibus & conuentualibus, exemptis & non exēptis, cæterisq; presbiteris,clericis,Notarijs,& tabellionibus publicis, ac fructuum, reddituum & prouentuum Camerę appostolicæ debitorum collectoribus & subcollectoribus pro tempore existē tibus, quibuscunq; per dictorum Archiepiscoporum,Episcoporum,prouincias, ciuitates, & dioceses, ac alias vbilibet constitutis, & eorum cuilibet insolidum, necnon illustribus principibus, & magnificis viris dominis,Ducibus,Marchionibus,Lantgrauijs,Comitibus,varonibus, Vicecomitibus,Militibus,Militaribus,Nobilibus,Armigeris,Domicellis,Burgranijs,Seneschallis,exercituum,& armorū conductoribus, capitaneis, potestatibus,prioribus, mareschallis, castellanis, præconsulibus,consulibus, Sabinis,iudicibus,iustitiarijs,scultetis,aduocatis, & curiārū quarumcumq; tam spiritalium quam temporalium,terrarumq; ciuitatum,oppidorum,castrorum,suburbiorū,villarum, et vniuersitatum quarumcūq; maioribus,rectoribus,et præfectis,nec non seruientibus, clientibus, & officialibus, cæterisq; dominis & personis,quibuscunq; iurisdictionem spiritualem,temporalem, & ordinariam per se, vel alium, seu alios, mediate vel immediate, vbicunq; pro tempore existentibus, ac constitutis, & cuilibet eorum insolidum,& pręsertim quibusdam Ioāne Ariæ Puerto Carrero minori, & pro eo agentibus, necnon Beatrici de Vaena, aliàs de Salzedo ipsius Ioannis matri ex aduerso principalibus in sub insertis commissionibus nominatis,omnibusq; alijs et singulis,quorū interest,intererit,seu interesse poterit,quomodolibet in futurū,quibuscūq; nominibus censeantur, et quacūq; pręfulgeāt dignitate PEREGRINVS FAVIVS Dei et appostolicę sedis gratia Episcopus Vestañ. vnus ex Sacri Palatij Appostolici causarum auditoribus locū tenens, et exequutor vnicus ad infrascripta a sede apostolica specialiter deputatus, Salutē in domino,& nostris huiusmodi, imo verius appostolicis firmiter obedire mandatis. NOVERITIS quod dudum fœlicis recordationis, Paulus papa tertius quādam commissionis, siue supplicationis papiti cedulā bonę memoriæ Iacobo Simonette Episcopo Pisaureñ. vni dū vixit ex sacri Palatij appostolici causarum au

ditoribus,

ditoribus locum tenenti per certum suum cursorem presentari fecit huiusmodi sub tenore videlicet. BEATISSIME PATER, dudum ora lite & causa in partibus coram loci ordinario, seu iudice forsan a sede Appostolica delegato. *Inter deuotos Sanctitatis vestræ Oratores Ariam Gundisaluum de Auila ciuitatis Sego bieñ, & Ioannam Ortiz Domicellam loci de Torrejon*, de Velasco Toletañ. diocesis ex vna, & quondam Ioannem Baptistam Puerto Carrero, & Beatricem de Vaena alias de Salzedo, & successiuè Ioannem Ariam eiusdem Beatricis & dicti quondam Ioannis Baptistę assertum filium de & super validitate matrimonij inter dictum quondam Ioannem Baptistam & dictam Ioannam Ortiz oratricem contracti, & copula carnali consumati, ac nullitate prętensi matrimonij inter eundem quondam Ioannem Baptistam, & dictam Beatricem de Vaena, vt dicebatur contracti, ac illegitimitate dicti Ioannis Arię asserti filij Beatricis, & Ioannis Baptistæ defuncti prędictorum, rebusq; alijs in actis causę & causarum huiusmodi latius deductis, & illorum occasione partibus ex altera. *Quia iudex coram quo causa pendebat prætextu ædicti Carboniani procedere non curauat.* Et ex alijs causis fuit habitus recursos, *Pro parte Oratorum*, ad sedem Apostolicam: & causa & causæ, tam appellationum hinc inde interpositarum, quam negocij principalis Reuerendo Patri domino Episcopo Vticeñ in ciuitate Toletañ cõmoranti, & nonnullis alijs eius collegis per rescriptum in forma breuis cõmissa, & postquam dictus Petrus Episcopus in causa & causis sibi commissis, *Procedere incepit*, pro parte eiusdem Beatricis & Ioannis Ariæ eius asserti filij, plures exceptiones ad impediendum. *Quod dictus iudex in causa & causis huiusmodi procederet*, calũniosæ fuerunt oppositæ, & ab eodẽ iudice ad sedem Appostolicã appellatum extitit, ad eo quod oratores dubitant posse coram dictis iudicibus causam instruere, præsertim, quia propter multiplices appellationes, & rescriptorum impetrationñ, raro causę similes in partibus legitime instrui, & decidi possunt. Ea propter Orattores, qui cupiunt finem causæ videre, eorum ius deducere, & legime instruere, recurrunt ad pedes Sanctitatis vestræ humiliter supplicando, quatenus, vt quęrele & quærenti satisfaciat, dignetur Sanctitas vestra causam & causas appellationum pro parte Beatrices ac Ioannis Ariæ eius asserti filij ad Sanctitatem vestram, ad sedem Appostolicam interpositam, & inter-

Nota la primera comision q̃ en Rota vbo, y como dõ Arias lleuo la causa a Roma. Y segũ consta deste executorial. 1. fo. 19. pag. 2. li. 3. & 4. fue año de. 35. y aun fue al fin del año, porq̃ por Iulio del mesmo año de. 35. se dio el auto de la Chancilleria, sobre la fuerça que el obispo Campo hazia en Toledo, a nuestro Cõde y assi euidentemẽte cõsta que el Real consejo y chancilleria de Valladolid preuinieron el conocimiẽto de esta causa y question de sucesion deste estado vn año antes q̃ la Rota començase la causa del matrimonio. Y assi lo hecho en Rota como por juezes preuenidos en perjuyzio de v.ms. q̃ preuinieron, est nullius momẽti iusta comunẽ veram & indubitatã cont. l. vbi cœptum ff. de iud. d. cap. pen. de fo. comp. l. 1. ff. de officio Consul. late resolutam allega. mag. fo. 7. pa. 2. fo. 9. pag. 2. & fo. 29. 30. 31. latissime. Y porque la causa de la legitimidad, e buena fe, y del pretenso matrimonio se deduxo ante. v. ms. incidenter & quatenus est questio facti, de que son v. ms. juezes competentes vt satis abunde probatum est in allega. parua. fo. 4. & 5.

Nota como el vicario de Segobia no quiso conocer desta causa, prætextu edicti Carboniani. Y assi causa non fuit cepta coram eo neq3 fuit prouẽta la juridicion de v. ms.

 positas,

Nota que aunque aqui dize don Arias que el Obispo vticense en Toledo procedere incepit. Empero la verdad que v.m. aueriguara por el memorial que a v.m. esta dado a fo. 97. vsq3 ad fo. 100. es que el Conde declino la iuridicion del dicho Obispo, y redarguyo de obrrepticio y subrrepticio su breue y dixo otras muchas nulidades, y porque el Obispo no se quiso inhibir se traxo a esta audiencia por via de fuerça y en. 6. de Iulio del año de. 35. se pronuncio auto en que se dio por ninguno su juyzio, y ansi ni el dicho Obispo preuino su juridicion de v.ms. cum per actum nullum nõ perpetuetur neq3 preueniatur iurisdictio. communis in. d. c. pen. de fo. compet. Afflict. decis. 354. nume. 16,

poſitas,totiuſq; negotij principalis,nec non quam , & quas dicti Oratores in reſcripto vltimo loco dicto Epiſcopo Vticen. directo committi obtinuerunt,& etiam pro potiori cautela habent & mouent,habereq; & mouere volunt,& intendunt contra & aduerſus Beatricem de Vaena,& Ioannem Ariam eius aſſertum filium minorem ſeu pupillum,omneſq; alios & ſingulos ſua cōmuniter,vel diuiſim intereſſe putantes de & ſuper validitati dicti matrimonij inter Ioannam & quondam *I*oannem Baptiſtam Puerto carrero contracti & copula carnali conſumati,& nullitate et inualiditate prætenſi matrimonij inter dictam Beatricem et dictum quondam *I*oānem Baptiſtam , vt prætenditur contracti,ac illegitimitate dicti *I*oānis Arię aſſerti filij eiuſdem Beatricis,& dicti quondam *I*oannis Baptiſtæ,rebuſq; alijs in actis cauſæ et cauſarum huiuſmodi latius deductis, ac deducendis, et in articulis primo,ſeu vlteriori loco dandis, ſpecificandis, et illorū occaſione alicui ex Reuerendis patribus dominis veſtri Sacri palacij Apoſtolici cauſarum auditoribus, ſeu loca tenentibus. *Attento quod in partibus iuſtitiam conſequi non ſperant & aduerſarij ſunt potentes ad litigandum in Romana Curia*,committere etiam ſummariæ. &c,prout in beneficialibus audiendas,cognoſcendas,decidēdas, fineq; debito terminandas,cum omnibus & ſingulis ſuis,incidentibus, dependentibus,emergentibus,annexis,cōnexis , cum poteſtate Beatricem de Vaena alias de Salcedo, et *I*oannem Ariam eius aſſertum filium minorem,omneſq; alios et ſingulos ſupradictos,atq; in decreto,vel exequutione pręſentium citationis vigore ad partes deſcernende,nominandos in curia et extra ad legitimi comparendum,citandi etiā per editum,cōſtito ſummarię et extra iudicialiter de nō tuto acceſu,ſibiq; et quibus vis iudicibus eccleſiaſticis et ſecularibus, quacūq; etiā Regia poteſtate fungētibus etiā ſub cenſuris et penis eccleſiaſticis,et etiam pecuniarijs arbitrio ſuo imponendis,et in euentū non paritionis declarādi,aggrauandi,re agrauandi,inter dicendi,et auxiliū brachij ſecularis quatenus opus ſit inuocādi. *Et dicto Ioanni Ariæ*,nec nō quatenus adlegitime comparendum citatus non comparuerit.*Curatorū ad huiuſmodi cauſam etiam abſenti & non petenti,depuntandi.* Et oratores aduerſus quamcumq; rem iudicatā, prout iuſtū fuerit reſtituendi,cęteraq; alia faciēdi et exercēdi,quę in præmiſsis et circa ea neceſſaria fuerint,ſeu etiā quomodolibet oportuna,pręmiſsis ac cōſtitutio-

Nota la falſa cauſa e relacion deſta comiſsion q̄ dize nueſtro Conde ſer potēte ad litigandum in curia, no teniendo como conſta por el pleyto de los alimētos ſino.300 .ducados. Y anſi pues ſe cometio la cauſa debaxo del ablatiuo abſoluto atēto,quod ſunt potentes es,que importa condicion y eſta fue falſa q̄ por ſolo eſto la Rota no tubo iuriſdiction para conocer deſta cauſa. Et ſic nulliter proceſsit iuxta late tradita allega. mag.fo.24.per Menoch.li.1. de arbitra.c.38.nu.7.& lib.2.c.201.a nu.22.& .c.202.a nu.1. &.c.314.

Nota como dierōn al Conde en Rota curador ad litē en abſencia y no lo pidiēdo el contra forma.l.fina.§.ſe det ſiquis.C.de admi.tuto. & ſic etiam nulliter proce

ſtitutionibus, et ordinationibus Appoſtolicis, ſtilo palatij iuribus, quodq; cauſa ſeu cauſę huiuſmodi nō ſint forſan ad Romanā curiā legitimæ deuolutæ, nec in ea de ſui natura, aut iuris neceſsitate tractandæ, et finiende, cæteriſq; in contrarium facientibus, non obſtantibus quibuſcunq; ſtatum et merita cauſæ et cauſarū huiuſmodi, ac aliorum omnium, et ſingulorum hic forſan de neceſsitate exprimendorum tenores, et continentias pro plene et ſufficienter expreſsis habentes. In fine vero dictę commiſsionis duplex erat ſignatura, quarum prima talis erat, videlicet, De mandato Domini noſtri Papæ audiat Epiſcopus Piſaurenſis, citet, inhibeat, et etiam ſub cenſuris et penis procedat ſummariæ &c. Reſtituat *Curatorem deputet*, vt petitur, *Et iuſtitiā faciat*. Altera vero talis erat. Placet domino noſtro Papæ Tho. Feltreñ. CVIVS QVIDEM, cōmiſsionis vigore per dictū bonæ memoriæ Iacobum Epiſcopum locum tenentem. *Aliquali inchoato proceſſu*. Et eo medio tempore ad Cardinalatus honorē aſſumpto, & in eius locum etiam tunc bonæ memoriæ Ioānæ Paulo Ptholomeo dicti Palatij Appoſtolici cauſarum Auditore, at Auditoratum ſufecto. Idem Ioannes Paulus Ptholomeus Auditor, in cauſa & cauſis huiuſmodi vlterius in ſtatu & terminis quibus reperiebantur, ritè & legitimæ procedendo, ſeruatis, ſeruandis, & cognitis per eum illius meritis, ſuam inſcriptis tulit & promulgauit ſententiam in hunc qui ſequitur modum, videlicet: CHRISTI NOMINE INBOCATO, pro tribunali ſedentes, & ſolum Deum præ oculis habentes, per hanc noſtram diffinitiuam ſententiam, quam de dominorum coauditorum noſtrorum conſilio & aſſenſu ferimus in his ſcriptis, pronunciamus, decernimus, & declaramus in cauſa & cauſis quæ alias coram venerabili viro Licēciato Michaele de Areualo Vicario generali Segobieñ: & ſucceſiue Reuerendo Patre domino Petro del Campo, Epiſcopo Vticeñ. & deinde per viam etiam aduocationis coram nobis. *Inter honeſtam dominam Ioannam Ortiz, domicellam*, Opidi de Torrejon Toletañ dioceſis, & *Illuſtrem dominum Ariam Gundiſaluum de Auila ciuen Segobieñ.* Actores & litis conſortes ex vna, *Et quandam Beatricem de Vaena*.. Alias de Salzedo, domicellam oppide de Occaña dicte Toletanæ dioceſis. *Ream conuentam*, de & ſuper validitate matrimonij inter dictam dominam Ioannam Ortiz, & quondam Ioánem Baptiſtam Puerto Carrero, filium illuſtris

ſerunt ſecundum Bancium de nullita. ſent. nu. 86. maxime, teniēdo el Conde proprio curador en forma dado. ſ. a Gonçalo de Eſpina en Segouia q̄ jamas fue citado ni ſe le pudo dar otro curador ad litem cōtra. c. ſi. de iud. lib. 6. ibi ſi non habeas curatorem dare cum late traditis allega. magna fo. 25. 26.

No haze relaciō que ſe hizieſſen prouanças en eſta cauſa.

Prima ſententia.

No ſon eſtas ſentencias cōtra el Cōde ni ſe pone en la cabeça dellas. Y aſsi no parecera con verdad que el litigo ni ſe hizieſſe el pleyto con el, vnde non nocet. c. 2. vbi communis qui filij ſint legi. probat late in alle ga. magna. fo. 8. pag. 2.

ſtris domini Comites de Pugnó Roſtro contracti & conſumati, necnon nullitate ac inualiditate prętenſi matrimonij inter dictam Beatricem de Vaena, & dictum quondam Ioannem Baptiſtam Puerto carrero poſt modū (vt dicitur) cōtracti, rebuſq; alijs in actis cauſæ & cauſarum huiuſmodi latius deductis, & illorum occaſione in prima verſæ fuerunt, & vertuntur inſtātia partibus ex altera, matrimonium inter dictam dominā Ioannam Ortiz, & dictum Ioannē Baptiſtam puerto Carrero contractū, & inde ſequuta quæcunq; fuiſſe, & eſſe canonicū & canonica, & prętenſum matrimonium inter dictā Beatricem de Vaena, & prędictū quondam Ioannē Baptiſtā puerto Carrero poſt modū contractū, & inde ſequuta quæcunq; fuiſſe & eſſe nulla & inualida, moleſtationeſq; vexationes, perturbationes, iactationes, inquietationes, & impedimenta per dictam Beatricem de Vaena ſuper inualiditate primi matrimonij et validitate ſecūdi, et illorum occaſione prædictis dominis Ioannæ Ortiz et Ariæ Gundiſalui de Auila, quomodolibet factas, præſtitas, factaq; et præſtita fuiſſe temerarias, illicitas, iniquas, indebitas, et iniuſtas, temerariaq; illicita, iniqua, indebita, et iniuſta, atq; de facto præſumptas, et præſumpta, illaſq; et illa dictæ Beatrici de Vaena feciſſe et facere minime licuiſſe, nec de iure licere. Et ꝓpterea eidē Beatrici de et ſuper illis, ac prætēſa nullitate primi matrimonij inter præfatos dominā Ioannā Ortiz, et Ioannē Baptiſtā Puerto carrero, vt pręmititur cōtracti et aſſerta validitate ſecūdi matrimonij inter dictā Beatricē et eundē Ioānem Baptiſtā Puerto carrero, vt dicitur cōtracti, perpetuū ſilentiū imponendum fore, et imponimus, dictamq; Beatricē in expenſis in huiuſmodi cauſa pro parte dictorum Ioannę Ortiz et Arię Gundiſalui de Auila, corā nobis legitime factis condemnandam fore, et condemnamus. Quarum taxationem nobis impoſterū reſeruamus. Quę quidem diffinitiua ſentētia manu dicti bonæ memoriæ Ioānis Pauli Ptholomei auditoris ſic erat ſubſcripta, Ita pronūtiaui. Ego Ioānes Paul⁹ Ptholomeus Rotę auditor. A QVA QVIDEM diffinitiua ſententia pro parte dictorum dominę Beatricis et Ioannis Arię principalium appellato, appoſtoliſq; petitis, et reuerentialibus obtentis, idem fælicis recordationis Paul⁹ Papa tertius cauſam appellationis huiuſmodi committens quandā cōmiſsionis, ſiue ſupplicationis papiri cedulā, bonę memoriæ Raynaldo Petrucio dicti Palatij Appoſtolici cauſarum auditori per certum ſuum curſorē

præſen.

præsentari fecit huiusmodi sub tenore, videlicet. BEATISSIME PATER, fuit processum in prima instãtia coram Reuerendo patre domino Ioáne Paulo Ptholomeo Palatij appostolici causarum auditore inter deuotã sanctitatis vestræ oratricem Beatricem de Salzedo ream conuentam, vna etiã cũ Ioannę Aria Baptista filio pupillo oratricis, & quendam Ariam Gundisaluũ, necnon Ioannam Ortiz, litis consortes aduersarios de & super assertavaliditate matrimonij, vt dicitur contracti inter dictã Ioannam ex vna, & quendam Ioannem Baptistã Ariam puerto Carrero, & super asserta nullitate matrimonij contracti inter oratricem & dictum Ioannem Baptistam, & super asserta illegitimitate dicti Ioannis Ariæ, rebusq; alijs in actis causę & causarum huiusmodi latius specificatis, & illorum occasione patribus ex altera, prædictus dominus auditor. *Nuper remissoriam ad partes pro oratrice, & dicto eius filio,* sine retardatione expeditionis. *Vt dicitur decreuit, & simul etiam prætensam diffinitiuam sententiam in fauorem dictorum Ariæ Gundisalui, & Ioannæ Ortiz aduersariorum, vt dicitur promulgauit*, a qua prętensa diffinitiua sententia, seu vim diffinitiuæ habente, fuit infra tempus debitum, & alias legitime pro parte oratricis, & dicti eius filij ad sanctitatẽ vestram, et sedem appostolicam appellatum, & de nullitate dictum. Dignetur itaq; Sanctitas vestra causam & causas appellationis, & appellationum prędictarum vna cum toto negotio principali, vt præfertur alicui alteri dicti Palatij Appostolici causarum Auditori committere & mandare audiendas, cognoscendas, decidendas, fineq; debito terminandas, vna cum earum incidentibus, emergentibus, dependentibus annexis & connexis, coniunctim vel diuisim, etiam summariæ. &c. cum potestate citãdi & inhibendi in Romana curia & extra, et alia faciẽdi in pręmissis necessaria et opportuna, pręmissis ac constitutionibus, & ordinationibus Appostolicis, stilo curię, cæterisq; in contrarium facientibus, nõ obstantibus quibuscunq; præmissorum omnium, & aliorũ hic forsan latius exprimendorũ tenores pro sufficienter exprę ssis habẽtes. In fine vero dictę commissionis duplex erat signatura, quarũ prima talis erat videlicet. Demãdato domini nostri papę audiat magister Raynaldus, citet vt petitur, & iustitiã faciat. Altera vero talis erat. Placet domino nostro Papæ Tho. Feltreñ. CVIVS QVIDEM cõmissionis vigore prædictus bonę memoriæ Raynaldus

Quexanse los agẽtes de doña Beatriz, que se diesse la primera sentencia sin les dar remissoria para hazer sus probanças en España, y que sentenciarõ ex abrupto.

No haze mencion que doña Beatriz hiziese prouanzas.

naldus auditor similiter in causa et causis huiusmodi rite procedens, suam diffinitiuam præinserte confirmatoriam inscriptis tulit et promulgauit sententia in hunc qui sequitur modum. CHRISTI NOMINE INVOCATO, pro tribunali sedentes, et solum Deum præ oculis habentes, per hanc nostram diffinitiuam sententiam, quam de dominorum coauditorum nostrorum consilio, & assensu ferimus in his scriptis: pronunciamus, decernimus, & declaramus in causa & causis quæ alias coram venerabili viro Licenciato Michaele de Areualo vicario generali Segobiensis, & successiue reuerendo patre domino Petro del Campo, Episcopo Vticensi, & deinde per viam etiam aduocationis coram Reuerendo patre domino Ioanne Paulo Ptholomeo coauditore nostro in prima, & nunc coram nobis inter. *Honestam Dominam Ioannam Ortiz*, domicellam oppidi de Torrejon Toletanæ diocesis. *Et illustrem dominum Ariam Gundisaluum de Auila ciuem*, Segobiensem actores & litis consortes ex vna. *Et quandam Beatricem de Salzedo alias de Vaena*, domicellam oppidi de Ocaña dictæ Toletanæ diocesis, *ream conuentam* de & super validitate matrimonij inter dictam dominam Ioanná Ortiz, & quondam Ioannem Baptistam puerto Carrero, filiú illustris Comitis de Pugnó Rostro contracti & consumati, necnon nullitate ac inualiditate prætensi matrimonij inter dictam Beatricem de Vaena, & dictum quondam Ioanné Baptistam puerto Carrero post modum contracti, rebusq; alijs in actis causæ & causarum huiusmodi latius deductis, & illorum occasione in secunda versæ fuerunt, & vertuntur instantia partibus *Ex altera*, per præfatum Reuerendú patré dominum Ioánem Paulum Ptholomeú coauditorem nostrú, *Qui reseruato articulo bonæ vel malæ fidei*, pronuntiauit bené fuisse & esse processum & sententiatú & diffinitú, & pro parte dictæ Beatricis de Vaena, ab eius processu, & sententia male fuisse et esse prouocatum et appellatú, eiusdemq; Reuerendi patris domini Ioannis Pauli coauditoris nostri processú et sententiam, *Reseruato nobis dictæ bonæ vel malæ fidei articulo* confirmandos fore, et confirmamus, dictamq; Beatricem de Vaena in expensis in huiusmodi causa pro parte dictorum dominorum Ioannæ Ortiz et Ariæ Gundisalui coram nobis legitime facti cóndemnandam fore et condemnamus: quarú taxationé nobis imposterum reseruamus. Quæ quidé diffinitiua sententia manu dicti

2. sentencia. Confirma esta sentencia la passada sin nombrar ni hazer parte al Conde en ella. Vnde similiter neq; nocet Comiti.

Nota como reseruaron el articulo de la buena o mala fe de donde pende la legitimidad del Conde. c. 2. c. referente. c. peruenit. c. ex tenore qui filij sint legi. & in allega. mag. 7. arti. á. fol. 67. Y assi hasta aora la Rota non cœpit cognoscere de legitimitate Comitis. cum reseruatum in sententia iudicetur, perinde ac si deductum non fuisset in iuditio. l. Bebius, in fin. ff. de pact. dota. magistrali-

ĉti bonę memorię Raynaldi petrucij auditoris sic erat subscripta. Ita pronuntiaui ego Raynaldus petrucius Rotæ auditor. QVÆQVIDEM *diffinitiua sententia nulla prouocatione suspensa, in rem transiuit iudicatam litteris*, etiam exequutorialibus de super per eundem bonę memorię Raynaldum auditorem in vim specialis sibi de super præsentate commissionis in forma solita & consueta, decretis adq; concessis. Idem fœlicis recordationis Paulus papa tertius quandam aliam commissionem, siue supplicationis dependentis papiri cedulam etiá bonæ memoriæ Raynaldo auditori per certum ex suis cursoribus presentari fecit, huiusmodi sub tenore, videlicet. BEATISSIME PATER, versa est lis coram diuersis iudicibus in patribus Toletanæ diocesis inter deuotam sanctitatis vestræ oratricem Beatricem de Vaena, alias de Salzedo, ac Ioannem Ariam Baptistam Puerto Carrero eiusdem oratricem filium. Pro quo oratrix tanquam tutrix dotiua comparuit, seu comparere fecit ex vna, & quandam Ioannam Ortiz, ac etiam quendam Ariam Gundisalui de Auila assertos litis consortes aduersarios, super asserto matrimonio inter dictam Ioanná, & quondam Ioanné Baptistá puerto Carrero, ac super asserta nullitate matrimonij inter oratricem & prędictum Ioannem Baptistam contracti, nec non super asserta illegimitate dicti Ioannis Arię oratricis filij suscepti a dicto Ioanne Baptista, rebusq; alijs. &c. et illorú occasione partibus ex altera. *Et cum dicta causa ad instantiam aduersariorum fuerit commissa in vestro auditorio Rotæ*, illarumq; nuper fuerit ventilata coram Reuerendo patre domino Ioanne Paulo palatij appostolici causarum auditore. *Idem dominus Ioannes Paulus prædicta oratrice: &* dicto eius filio, *Remissoriam ad partes decreuit*, *sine tamen retardatione expeditionis causæ*, *&* *successiue suam promulgauit sententiam*, per quem licet non debuerit præiudicare directe, vel indercte legitimitate dicti infantis, tamé in effectu per eam nó modice prę iudicauit, & propterea merito fuit appellatú a dicta sentétia, etiá pro parte dicti infantis per eius curatoré & appellationis causa huiusmodi cómissa Reuerendo patri dño Raynaldo Petrucio dicti palatij causarú auditori. Verum (pater Sancte) quia prędictus Ioannes Paulus dicitur reseruasse sibi iuditiú super bona fide Oratricis. Propterea cú nó conueniat coram diuersis iudicibus litigare, & quia restat etiá expeditio certe partis dictæ

ter. Bart. in. l. ille a quo. §. si de testamento. ff. ad Trebel. in allega. mag. fol. 9. in principio. Y la juridicion del Real consejo y chancilleria de Valladolid, sobre este estado y succesion del, auia ya tres años estaua perpetuada.

Nota como los agentes de doña Beatriz, cedieron la lite en Rota cõ solas dos sentẽcias, y fue año de. 37. vt constat del memorial, fol. 102. cosa in audita.

Aqui comiença la causa de la legitimidad e articulo de buena o mala fe.

Quexanse los agentes de doña Beatriz, que se dio tã bien la segunda sentẽcia sin les querer dar remisoria para hazer prouanças en España.

dictæ remissoriæ, quæ non est cōfecta coram dicto domino Iaonne Paulo, videlicet super receptione certorum testium existentium in certis locis vicinis vrbis Romæ, super quia non est cōcordatum per partes, quomodo mandāda sit executioni. Ne itaque (Pater Sante) contingat in eadem causa partes coram diuersis iudicibus litigare. *Supplicat dicta oratrix & simul etiam curator dicti Infantis, quatenus.* Dicto Domino Raynaldo auditori committere & mandare dignemini, vt causam & causas prędictas, *Etiam super remanente dicto articulo remissoriæ, & toto negocio principali prædicto etiam attenta dicta bona vel mala fide.* Ac omnibus & singulis illarum emergentibus, dependentibus, annexis, & connexis, coniunctim vel diuisim arbitrio suo etiam iuxta formam & facultatem aliarum sibi factarum commissionum audiat, cognoscat, terminet, & decidat sumariæ, &c. cum potestate citanti & inhibendi in Romana curia & extra pręmissis ac constitutionibus & ordinationibus apostolicis stylo curiæ, cęterisq; in contrariū facientibus, non obstantibus, quibuscunq; præmissorum omniū & singulorum & aliorum hic forsam latius exprimendorum, tenores pro sufficienter expressis habentes. In fine vero dictæ commissionis duplex erat signatura, quarum prima talis erat, videlicet, de mandato Domini nostri Papæ audiat idem auditor procedat etiam sumariæ vt petitur & iustitiam faciat. Altera vero talis erat. Place Domino nostro Papę, Laurentius Cardinalis Campegius. POST CVIVS QVIDEM comissionis siue supplicationis dependentis papyri Cedulæ præsentationem & receptionem, tam per prędictum bonæ memorię Rainaldum auditorem, quam alios Palacij Apostolici causarum auditores, seu loca tenentes, propter dicti bone me. Rainaldi auditoris in causa huiusmodi surrogationem, ad quam plures actus iudiciales, citra causę conclusionem processo, & succesiue Reuerendo Patre domino Fauio Acorambono coauditore nostro, in locum præfati bone memorie Rainaldi auditores ad auditoratum sufecto. *Causaq; & causis eisdem in statu & terminis, quibus reperiebantur per,* eundem. d. Fauium Acorambonū rite reasumptis. Tandem idē dominus Fauius in causa & causis eisdem, nec nō inter partes in pre & sub insertis cōmissionibus & sententijs cōtentas ritę procedēdo seruatis seruandis, & cognitis eiusdem causę meritis suā difinitiuā in scriptis tulit, & promulgauit sententiam, huiusmodi sub

Nota. Que torna a hazer cometer la causa de la legitimidad e articulo de buena o mala fe en rota. El curador que dieron al Conde absenti & nonpetenti. Y los agentes de doña Beatriz el articulo tābien de la remisoria para hazer prouanças en españa que hasta aqui nūca se la quisieron dar ni ella prouo cosa alguna.

Nota como se procedio tambien en esta instancia tomando el pleyto enel estado y termino que le hallaron, y sin hazer prouanças.

di sub tenore. CHRISTI NOMINE inuocato, pro tribunali sedeñ, & solum Deum prę oculis habeñ, per hanc nostrã diffinitiuam sententiam, quam de dominorum coauditorũ nostrorũ cõsilio pariter & assensu ferimus in his scriptis. *Pronũtiamus, difinimus & declaramus*, In causa & causis coram nobis. *Inter Illustrem Dominum Ariam Gundisaluum*, de Auila actorem ex vna, & *Ioãnem Ariam minorem eiusq; curatorem*. Et pro eo agentes, nec non Beatricem de Vaena seu de Salcedo ipsius Ioannis matrem pro suo interesse de & super nullitate prætensi matrimonij inter pręfatam Beatricem, & quondam Ioannem Baptistam Puerto carrero filium quondam Illustris Ioánis Arię de Auila Comites de Pugnõ Rostro, dictiq; Ioannis Ariæ patrem (vt pretenditur) contracti, nec non legitimitate eiusdem Ioannis Ariæ, rebusq; alijs in actis causę & causarum huiusmodi latius deductis, & illorũ occasione in prima versæ fuerunt, & vertũtur instancia partibus ex altera prætẽsum matrimoniũ, inter dictũ quõdã Ioannẽ Baptistã Puerto carrero, & dictam Beatricem de Vaena fuisse per eosdem nulliter, & cum mala fide contractũ, illudq; & inde sequuta quæcunque fuisse & esse nulla & inualida, nulliusque roboris vel momenti, pręfatumq; Ioannem Ariam ex dicto prætenso matrimonio natum illegitimum, & *Propterea etiam ad quascumq; & quorumq; bonorum successionis natalium legitimitatem requirentes incapacem insuccessibilem, & inhabilem*. Molestationes, vexationes, perturbationes, inquietationes, & impedimenta quæcunq; perdictũ Ioannem Ariã, & pro eo agentes pręfatos, dicto illustri domino Arię Gundisalui de Auila quomodolibet factas, præstitas & illatas, factaq; præstita & illata fuisse & esse temerarias, illicitas, iniquas, indebitas & iniustas, temerariaq; illicita, iniqua, indebita & iniusta, atque de facto pręsumptas & præsumpta, illasq; & illa dicto Ioãni Ariæ ac pro eo agentibus prędictis minime facere licuise, neq; de iure licere. Et ideo de & super illis, dictisq; pretẽsis matrimonio & legitimitate, tam eidem Ioanni Arię quam dictę Beatrizi eius matri, perpetuum silentium imponendum fore & imponimus, eumdemq; Ioannem Ariam, ac pro eo agẽtes prædictos in expensis in huiusmodi causa pro parte. d. Illustris Domini Ariæ Gundisalui de Auila coram nobis legitime factis, condemnãdos fore & condemnamus, quarum taxationem nobis in posterum reseruamus. Quæ quidem sententia diffinitiua manu dicti

Prima sententia.
Nota como la. 1. sentẽcia sobre la illegitimidad, se dio con el curador que deputaron al Conde absenti & non petenti en Rota.

Nota que pronunciã también por incapaz al Conde para la sucesion de quales quier bienes por inabil e in sucesible. Y por solo esto las sentencias son ningunas cũ ecclesiasticus non possit pronuntiare super successione bonorum. c. nouit de iudi. ibi non intendimus iudicare de fœudo. c. causam. q; 2. qui filij sint legi. ibi. atendentes quod ad Regem pertinet non ad ecclesiam iudicare de talibus possessionibus es, & ibi regi iuditiũ possessionis relinquatis cũ late traditis in allega. magna. fo. 30. 31. & index excedens terminos & fines suæ iurisdictionis nihil agit Ansi en lo q̃ excedio como en lo que pudiera alias pro

nunciar.l.certa ratione.C. quādo prouoca.non est necess.vbi cōmunis doctorū.

dicti domini Fabij Acoramboni auditoris sic erat subscripta. Ita pronuntiaui, Ego Fabius Acorambonus Rotę auditor. A QVA QVIDEM diffinitiua sententia, pro parte præfatorum dominorum Beatricis & Ioannis Ariæ eius filij, ad prælibatum fæl. reco. Paulum Papam tertium, eiusque sanctam sedem appostolicam appellato. Idem fę. recor. Paulus Papa Tertius, causam appellationis huiusmodi cómittens quandam aliam commissionis, siue supplicationis papyri cedulam, bonę memorię Petro Vorsio Episcopo Aqueñ, vni ex dicti palatij Appostolici causarum auditoribus locum tenenti, per certum alium suum cursorem præsentari fecit huiusmodi sub tenore, videlicet. BEATISSIME PATER, cum tam ex iuris dispositione quam ex inueterato stylo dominorum auditorum Rotę semper obseruatum fuerit, & fit, quòd antequam ad alicuius causę decissionem & determinationem deueniatur, de omnibus iuribus productis, atq; actibus & actitatis per vtramq; partem in totum debeat cófici registrum quo perfecto, & in Rota producto atque omnibus iuribus partiú hincinde maturę discussis, terminisque & dilationibus elapsis, dubijs & difficultatibus examinati, omnibusq; maturę consideratis iusticia vnicuiq; illam habenti ministratur. Et hunc ordinem Reuerendus pater. D. Fauius Accorambonus vestri Sacri palatij Appostolici causarum auditor, in huiusmodi causa Toletana legitimitatis, & bonæ vel malę fidei inter quosdam Ariá Gundisaluum, & Ioannam Ortiz aduersarios actores ex vna, & deuotos Sanctitas vestræ oratores Beatricem de Salzedo, atq; illustré Dominum Ioannem Ariam Puerto Carrero Comitem de Pugnon Rostro eius filium pupillum, reos & conuentos ex altera partibus, rebusque alijs inactis causę & causarum huiusmodi latius deductis, & illorum occasione, in prima pendente instantia seruasset. Sed idem Fabius auditor (registro causæ huiusmodi adhuc nó perfecto, & q cófectú erat apud procuratoré dictorú oratorú existés, atq; diuersis iurib9 pro dictorú oratorum parte productis & interprætari mádatis, adhuc nó interpretatis, neq; discussis, ac dependeñ. *Etiá examine*, quorúdá testiú pro oratorú parte productorú. *Et terminū ad dādum interrogatoria*, & ad dicédú cótra alia iura producta & difficultatibus etiam deuolutionis causę & personarum in iuditio legitimitatem concerneñ, non emanatis, nec super eo partibus auditis) repente & *in deliberate* sententia in fauorem

Quexanse los agétes de doña Beatriz y del Códe que se dio la dicha primera sentencia sin los querer oyr ni dar lugar para hazer prouanças.

uorem dictorum aduersariorũ, et contra dictos oratores (vt dici tur) prout in cedula quam ad huc (vt creditur) non subscrip- sit, promulgauit, a qua prætensa sententia, pro dictorum orato- rum parte, ad Sanctitatem vestram, sanctamque sedem appposto- licam appellatum, & de nullitate dictum extitit, cui appellatio- ni idem auditor reuerentiales in forma dedit. Cum enim (cle- mentissime pater) prædictus Fabius auditor, non solum ex eius iuditio, sed totius Rotę auditorum, tam in minimis quam in ma ximis processerit (prout sæpius hoc asseruit & dixit) & propte- rea non immerito dicti oratores perhorrescant (prout iurare pa rati sunt, *& eorum procurator iurat*) tam coram eodem Fabio quam coram alijs auditoribus litigare, & nisi Sanctitas vestra de oppor tuno remedio more pij patris subueniat, sperandum est ꝙ dicti oratores suam bonam iustitiam ibi admittent, & vt omnis suspi tio tollatur, cum durum sit coram suspectis iudicibus, & maxi- me in huiusmodi causa quę tractatur ad finem & effectum suc- cedendi in Comitatu de Puñon Rostro, cuius fructus annui ascẽ dum ad summam decem millium ducatorum, & agitur etiam de statu & honore nobilium & illustrium personarum. Ideo di- gnetur Sãctitas vestra causam & causas appellationis, & appella tionum huiusmodi, nullitatis & nullitatum, iniquitatis & iniu- stitiæ dictę prętensę sententię totiusque prætẽsi processus desu- per quomodolibet habiti & facti, attentatorumq; & innouato- rum omnium quorumcunque vna cum toto negocio principali, alicui vel aliquibus sanctæ Romanę ecclesiæ Cardinalibus com- mittere, audiendas, cognoscendas, decidẽdas, fineq; debito ter minandas, cum omnibus & singulis illarum incidentibus, depé- dentibus, emergentibus, annexis & connexis, cum potestate citã di & inhibendi, cæteraque in pręmissis necessaria & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exercendi, pręmissis ac constitutio nibus et ordinationibus appostolicis stylo Palatij, cæterisq; in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunq; causæ et causarum huiusmodi statum atque omnium aliorũ et singulorũ hic forsan exprimi necessariorũ tenores continentias, et formas pro plene et sufficientes expressis habentes. In fine vero dictę cõ missionis talis erat prima signatura, videlicet. De mãdato domi- ni nostri Papæ audiat episcopus Aqueñ. citet vt petitur et iustitiã faciat. Altera vero talis erat, videlicet. Placet dño nostro Papæ ꝙ

B

commit-

Tan poco haze mencion q̃ se hiziessen prouanças por partes del Conde, en esta instancia.

committatur in Rota. B. Cardinalis Guidicionus. CVIVS ETIAM cõmissionis vigore, prefatus bonę memoriæ Petrus episcopus, locũ tenens in causa & causis huiusmodi, ac inter partes prædictas, similiter rite procedendo seruatis seruãdis, & cognitis earundem causarum meritis, suam vltimo præinsertæ cõfirmatoriam in scriptis tulit & promulgauit diffinitiuam sententiam, in hunc qui sequitur modum videlicet. CHRISTI NOMINE inuocato, pro tribunale sedentes & solum Deũ præ oculis habentes per hanc nostram diffinitiuam sententiam, quá de dominorũ coauditorum nostrorum consilio pariter & assensu ferimus in his scriptis, pronũciamus, decernimus, diffinimus & declaramus, in causa & causis quæ alias coram Reuerendo patre domino Fabio Accorambono Rotæ auditore in prima, nũc vero coram nobis: *Inter illustrem dominum Ariam Gundisaluum de Auila,* actorem ex vna, *Et Ioannem Ariam minorem, eiusq; curatorem,* & pro eo agentes, necnon Beatricem de Vaena seu de Salzedo, ipsius Ioannis matrem, pro suo interesse, de & super nullitate pretensi matrimonij inter præfatam Beatricem, & quondam Ioannem Baptistam Puerto carrero, filium quondam illustris Ioãnis Ariæ de Auila Comitis de Pugnon Rostro, dictiq; Ioannis Arię patrẽ (vt prętenditur) contracti, necnon illegitimitate eiusdem Ioannis Ariæ. Rebusq; alijs in actis causæ & causarum huiusmodi latius deductis, & illorum occasione in secunda versæ fuerunt & vertuntur instantia, partibus ex altera per prędictum Reuerendum patrem dominũ Fabium bene fuisse & esse processum sententiatum & diffinitum, et ab eius processu et sententiæ pro parte supradictorum Ioannis Arię et Beatricis de Vaena, male fuisse et esse prouocatum et appellatũ, dictiq; domini Fabij processum et sententiam confirmandá fore, et confirmamus. Eundẽq; Ioannẽ Ariam et pro eo agentes prędictos in expẽsis in huiusmodi causa pro parte. d. illustris domini Arię Gũdisalui de Auila, coram nobis legitime factis condemnandos fore et condẽnamus, quarum taxationem nobis in posterũ reseruamus. Quæquidem diffinitiua sentẽtia sic erat subscripta. Ita pronũciaui ego Petrus Vorsius episcopus Aqueñ. locũ tenens Rotæ. A QVA DIFFINITIVA sententia similiter pro parte præfatorum Beatricis et Ioannis Ariæ appellato prædictus fæl. re. Paulus Papa tertius causam appellationis huiusmodi committẽs, quandá aliam

Secunda sentencia. Confirmatoria de la passada.

commi-

commissionem, sine supplicationis papiri cedulam, nobis Peregrino Fabio tunc dicti palatij causarum auditori per certum suũ cursorem pręsentari fecit huiusmodi sub tenore. BEATISSIME PATER, licet Reuerendus dominus Petrus Vorsius episcopus Aqueñ. tamquam vnus ex Rotę auditoribus, locum tenens in causa et causis coram eo inter deuotos sanctitatis vestræ oratores Ioannem Ariam de Auila Puerto carrero pupillum, & Beatricem eius matrem ex vna, necnon Ariam Gundisaluum etiá de Auila aduersariũ ex alia, de & super legitimitate dicti pupilli & oratoris, ac de & super bona vel mala fide Beatricis prædictę tempore matrimonij inter ipsam ex vna, & quondam Ioannem Baptistam Ariam Puerto Carrero ex alia contracti, rebusque alijs in actis causæ & causarum huiusmodi latius deductis. &c. In secunda instantia pendentibus, sententiam alias per Reuerendum patrem Dominum Fabium Accorambonum cõtra oratores vesttos & in fauorem dicti *Ariæ* Gundisalui in prima instantia latam, tamquam nullitatis, iniquitatis, & iniustitiæ vitio subiacentem, reuocare & infirmare debuisset, licet quod idem Reuerendus Dominus, Episcopus Aqueñ. in omnem euentú dictum pupillum & oratorem vestrum, aduersus probationes & defensiones hactenus commissas in integrum restituere, *Propterea q; sibi remissoriam ad partes*, etiam in vim specialis commisionis sibi præsentatæ: *Decernere debuisset*. Nihilominus idem Reuerendus Pater Dominus Vorsius ad importunam instantiam dicti Ariæ Gundisalui aduersarij, nullitates nullitatibus addendo, nedum dictam sententiam in prima instantia latam infirmare cessauit. *Quinimo restitutionem ac remissoriam prædictam concedere, ac descernere, denegauit*, (& quod peius est) dictam sententiam (vt cunquæ nullam) confirmando, in aduersarij fauorem & contra oratores vestros (vt dicitur) pronuntiauit, *Licet nulliter & de facto ac perperam & inique*. Et ideo pro oratorum parte a dicta sententia dictisq; grauaminibus & toto eius processu ad Sanctitatem vestram appellatum & de nullitate dictum extitit. Et quia (Pater Sancte) causæ huiusmodi iam in tertia instantia reducuntur de facili taliter, ex abrupto in fauorem aduersarij procedendo, aliquod grauamen irreparabile oratoribus vestris prouenire posset. Iccirco ad ipsorum indemnitate & iustitię consulendum supplicant, Sanctitati vestræ

Quexanse toda via q̃ en las dichas dos primeras instancias, no quisieron dar remissoria al Conde, para hazer probanças en España.

oratores prefati, quatenus alicui alteri ex Rotæ auditoribus committere & mandare dignemini vt causam & causas appellationum & nullitatum huiusmodi, cum suis incidentibus, dependentibus, emergẽtibus annexis et cõnexis summarie. &c. audiat, cognoscat, partibusq; iustitiam ministrãdo terminet et decidat, cum potestate dictum aduersarium et alios sua interesse putantis, citandi, ac quibus et quoties opus fuerit, sub pœnis et censuris ecclesiasticis inhibẽdi, dictosq; oratores seu pupillũ, aduersus ipsius defensiones, et probationes (vt præfertur) omissas, principaliter vel incidenter (prout iuris fuerit) in integrum restituendi, *Sibiq; propterea oportunam remissoriam ad partes, ad probationes sibi necessarias faciendas sub suo solito & paruo sigillo, arbitrio suo decernẽ.* aliaq; faciendi in premissis necessaria & oportuna præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Appostolicis, regula cancellariæ, qua caueri dicitur huiusmodi remissorias non posse expediri aliasq; sub plumbo stylo Palatij cæterisq; contrarijs, non obstantibus quibuscumque, statum & merita causæ & causarum huiusmodi aliorumque hic magis exprimendorum tenores & compendia, pro plene & sufficienter expræssis habentes. In fine vero dictę commissionis duplex erat signatura quarum prima talis, videlicet. De mãdato domini nostri Papæ. Audiat Magister Peregrinus, citet inhibeat, etiam sub censuris & pænis, procedat summariæ, &c. *Restituat, decernat (vt petitur) & iustitiam faciat.* Altera vero talis erat. Placet domino nostro Papæ. B. Cardinalis Guidiccionus. HVIVSMODI, commissionis vigore, nos in causa & causis predictis necnon inter partẽ supradictas similiter rite procedendo, & interim (sicut Domino placuit) fel. re. Paulo Papa tertio, ab hac luce sublato sanctissimoq; in CHRISTO patre & Domino nostro, Domino Iulio diuina prouidentia Papa Tertio ad summi Appostolatur apicem assumpto. Nos deinde in causa & causis huiusmodi, ac inter partes easdem vlterius rite procedendo, seruatis seruandis, & cognitis ad plenum huiusmodi causę meritis, de Dominorum coauditorum nostrorum consilio & assensu, quibus de huiusmodi causæ meritis relationem plenariam fecimus & fidelem, nostram diffinitiuam præinsertarum diffinitiuarum confirmatoriam in scriptis tulimus & promulgauimus sententiam, in hunc modum, videlicet, CHRISTI NOMINE

Manda el Papa in specie, q̃ se les de la remissoria para hazer probanças en España.

No haze relacion q̃ se diesse la dicha remissoria, ni en esta tercera instancia.

M I N E inuocato, pro tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes, per hanc nostram diffinitiuam sententiam, quam de dominorum coauditorum nostrorum consilio pariter & assensu fecimus. *In his scriptis, pronuntiamus, sententiamus, decernimus, diffinimus & declaramus*, in causa & causis quę alias coram Reuerendo patre Domino Fabio, Accorambono coauditore nostro in prima, & succesiiue coram Reuerendo patre Domino bonæ memoriæ Petro Vorsio Episcopo Aqueñ. dum viueret, etiam coauditore nostro, in secunda, & nunc coram nobis in tertia versæ fuerunt & vertuntur instantia. *Inter Illustrem Dominum* Don *Ariam Gundisaluum de Auila*, actorem ex vna, *& Ioannem Ariam Puerto Carrero eiusque curatorem seu curatores*, & pro eo agentes, necnon Beatricem de Vaena, seu de Salzedo, ipsius Ioannis matrem, pro suo interesse, ad causam huiusmodi venientem, de & super nullitate & inualiditate prætensi matrimonij inter prefatam Beatricem, & quondá Ioannem Baptistá puerto Carrero, filium quondam illustris. D. Ioanis Ariæ de Auila Comitis de Pugnon Rostro, dictiq; Ioannis Arię patrem (vt pretenditur) contracti, necnon illegitimitate eiusdem Ioannis Ariæ, rebusq; alijs in actis causæ et causarum huiusmodi latius deductis, et illorum occasione partibus: *Ex altera*, per præfactum Reuerendum patrem dominum Petrum Vorsium episcopum Aqueñ. dum viueret coauditorem nostrũ, bene fuisse & esse processum sententiatum & diffinitum, necnõ pro parte dicti Ioannis Arię, & dictæ Beatricis, ab eius ordinatione, sententia & processu male fuisse & esse prouocatũ & appellatum. Dictiq; Reuerendi patris domini Petri Vorsij Episcopi Aqueñ. dum viueret coauditoris nostri, ordinationé sententiá & processum confirmandam fore & confirmari debere, necnõ eundé Ioanné Ariam, ac pro eo agentes prædictos, in expensis pro parte illustris domini don Ariæ Gundisalui de Auila, coram nobis legitime factis condemnandos fore, & condénamus quarum expensarum taxationem, nobis in posterum reseruamus. In fine vero dictæ sententiæ nos manu propria his verbis subscripsimus, videlicet ita pronũtiaui. Ego Peregrinus Fabius Episcopus Vestañ. locum tenens. QVÆ QVIDEM dicta diffinitiua sententia (quia tertia et conformis a qua appellare nõ licet) in ré transiuit iudicatá. Qua propter prælibatus, sanctissimus Dominus

Tercera sentencia.

Confirmatoria delas passadas, pero todas tres sentencias cõforme a derecho son ningunas. Pues consta por vista de ojos que se dieron siendo el Conde menor, cũ asserto curatore dato ad litem, absenti & nonpetenti. Y sin auer hecho probãças hasta a ora. ni le auer q̃rido dar remisoria, para q̃ las hiziesse en España. y como consta deste executorial. 1. fol. 16. vbi adnotabimus, dõ Arias clandestinamente llebo a Roma los testigos falsos y sospechosos, que enel tormento descubrieron el conjuro que a V. m. esta dado con los autos que sobre ello passaron en el memorial a fol. 123. & 124. & sic sententiæ fuerõ nullæ ipso iure. l. Si præses. C. quomodo et quãdo iudex. ibi neq; enim debet adultis nocere quidquid eo tempore statutum est, quo defensione iusta & curatorio auxilio fuerant destituti. l. pen. C. si aduersus rem iudicatam, late in allega. fol. 26. pag. 2.

 nus

nus noster, dominus Iulius diuina prouidentia Papa tertius, quã dam aliam cõmissionis, siue supplicationis papiri cedulam, nobis per certum suum cursorem præsentari fecit, quam nos cum ea qua decuit Reuerentia recepimus huiusmodi sub tenore, vt.

BEATISSIME PATER, lite & causa inter deuotum sanctitatis vestræ oratorem Ariam Gundisalui de Auila, actorem ex vna, & quendam Ioannem Ariam Puerto Carrero minorem, & pro eo agentes, necnon Beatricem de Vaena, alias de Salzedo ipsius Ioannis matrem pro suo interesse, ad causam huiusmodi venientẽ, de & super nullitate prætensi matrimonij, inter prædictã Beatricem, & quondam Ioannem Baptistam Puerto Carrero filium quondam Ioannis Arias de Auila Comitis de Pugnon Rostro, dictiq; Ioannis Arias patrem vt prætenditur contracti, dictiq; Ioannis Arias Puerto Carrero illegitimitate & mala fide Beatricis, rebusq; alijs in actis causæ & causarum huiusmodi latius deductis & illorum occasione partibus ex altera pendeñ. prefactus Arias Gundisalui orator, tres pro se, & contra dictũ Ioannem Ariam & Beatricem ac pro agẽtes, successiue, diffinitiuas, super nullitate dicti pretensi matrimonij ac illegitimitate predicti Ioãnis Arias, cũ silentij impositione, ac cũ expẽsarũ condẽnatione reportauit sentẽcias. Quarũ vltima per reuerendũ patrẽ, D. Peregrinũ Fabiũ episcopũ Vestañ. sacri palatij apostolici causarũ auditorẽ seu locũ tenentẽ extitit promulgata. Sed quia (Pater sancte) parũ esse sentẽtias ferre, nisi esset qui illas debite exequutioni mãdaret, supplicat igitur humiliter sanctitati vestre Arias Gundisalui de Auila orator prefactus, qua tenus eidẽ reuerẽdo patri. D. Peregrino Fabio Episcopo Vestañ. aut in eis locũ subrrogãdo forsan auditori cõmittere & mãdare dignemini, vt predictas sentẽtias cõtra Ioãnẽ Ariã Beatricẽ de Vaena, ac pro eis agẽtes prædictos, per omnes ecclesiastcas sentẽcias cẽsuras & pœnas, & alia iuris remedia debite exequutione mãdet & mãdari faciat, cũ potestate quoscũq; processus desuper opportunos, suo sub sigillo, decernẽdi & expediẽdi, illosq; aggrauãdi et reaggrauãdi, auxiliũ brachij secularis inuocañ. si opus fuerit. Cũ potestate dictas literas exequutoriales per dictũ Reuerendũ patrẽ D. auditorẽ, seu locũ tenentẽ decernendas, cõstito sibi summariæ & extraiuditialiter, & quantũ sibi sufficere videbitur, de nõ tuto accessu, etiã per edictũ publicũ, intimãdi & exequẽdi, seu intimari &

ri & exequi faciendi et in euẽtũ nõ paritionis, sentẽtias cẽsuras & pœnas prędictas incidisse & incurrisse declarandi, aliaq; dicẽ di, gerẽdi, & exercẽdi, quæ in pręmissis & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, cõstitutionibus & ordinationibus appostolicis, ac cãcellariæ appostolicæ regulis, & illa qua caueri dicitur ꝙ literæ exequutoriales & mãdare appostolica aliter quã sub plõbo expedita nullius sin roboris vel momẽti stylo palatij, cęterisq; in cõtrariũ facieñ. nõ obstãtibus quibuscunq;. In fine vero dictę cõmissionis duę erãt signaturę, quarũ prima talis erat, videlicet. De mãdato. D. nostri Papæ idẽ locũ tenẽs, decernat, intimet, procedat & exequatur, vt petitur declaret aggrauet etiã cũ inuocatione, si & prout de iure, & iustitiã faciat, præmissis nõ obstãtibus. Altera vere sic. Placet. D. nostro Papæ H. cardinalis Verallus. POST CVIVS QVIDEM, vltimo præinsertæ cõmissionis siuæ supplicatiõis cedulæ præsentationẽ & receptionẽ nobis & per nos (vt præmittitur) factas, nos ad prouidi viri magistri Bartholomei Crespo in Romana curia causarũ, & illustris. d. Arię Gũdisalui principalis, in præinsertis cõmissionibus & sentẽtijs principaliter nominati procuratores instãtiã magnificũ. d. Rodericũ de Mẽdoça, et Alphõsum de Omagna, in eadẽ Romana curia etiã causarũ et supradictorũ Beatricis de Vaena alias de Salzedo, et Ioãnes Arię puerto carrero, ex aduerso principaliũ in eisdẽ pręinsertis cõmissionib⁹ & sentẽtijs ex aduerso principaliter nominatorũ ꝓcuratores & seu curatores, aut quocũque nomine cẽseãtur ad dicendũ & excipiendũ, quidquid verbo vel in scriptis, cõtra proxime præinsertam cõmissionem nobis vltimo præsentatam, dicere siue excipere volebãt, necnõ ad videndum & audiẽdum omnes & singulas expensas pro parte dicti illustri. D. Ariæ Gundisalui principalis in deductione & pro sequutione litis & causi huiusmodi quomodolibet factas, & in quib⁹ Beatrix & Ioãnes Arias ex aduerso principales factas per præinsertas sentẽcias sentẽtialiter condẽnati existũt taxati & moderati, sentẽtiasq; pręinsertas, & expensarũ taxationẽ huiusmodi exequi & executioni debitæ mãdari, literasq; siue ꝓcessus huiusmodi executoriales desuper oportunas in forma solita & cõsueta decerni & cõcedi, vel dicẽdũ, & causã, si quã habeãt rationabilẽ, quare præmissa fieri nõ debeãt allegãdũ, per certũ dñi nostri Papæ cursore citati mãdauimus & fecimus a certũ peremptoriũ terminũ competeñ. videlicet ad diẽ & horã infrascriptos. Quibus aduenientibus cõparuit

ruit in iuditio legitime coram nobis præfatus Magister Bartholo meus Crespo procurator prout de hincinde procuratorũ, & seu curatorum respectiue mandatis, apud acta causæ huiusmodi legitimis constat documentis, & eo nomine procuratorio, dictorũ dominorum Roderici de Mendoça, et Alphõsi de Omagna ex aduerso procuratorũ et se curatorũ respectiue, aut quocũq3 nomine censeãtur non cõparentiũ contumatiã accusauit, ipsosq3 cõtumaces reputari, et in eorum contumatiã, omnes et singulas expẽsas pro parte dicti illustris. D. Ariæ Gũdisalui principalis in hac causa (vt præmittitur) factas, et in quibus Beatrix, et Ioãnes Arias et pro eius agentes per præinsertas sententias sententialiter condẽnati existũt et moderari, necnõ sententias et taxationẽ expensarũ huiusmodi exequi et executiõi debitę demãdari, literasq3 siue processus exequutoriales desuper opportunos iuxta et secũdũ vltimo pręinsertę cõmisionis vim formã cõtinẽtiam, et tenorem in forma solita et cõsueta decerni et concedi per nos debita cũ instantia postulauit, NOS TVNC Fabius Episcopus Vestañ. locumtenens, et exequutor præfatus, dictos dominos Rodericum de Mendoça, et Alphonsum Omagna ex aduerso procuratores, et seu curatores aut quocunq3 nomine censantur non comparentes, reputauimus pro vt merito erant, iustitia suadente contumaces, & in eorum contumatiã, attendentes postulationem huiusmodi fore iustã & rationi cõsonã, quodq3 parũ prodesset sententias ferre, & expensas taxare, nisi debitæ exequutioni demãdarentur, & volentes dictã nobis vltimo factam & pręsentatam commisionem ad effectum debitũ deducere (vt tenemur.) Idcirco authoritate appostolica nobis cõmissa, & quia fungimur in hac parte, primitus omnibus & singulis expensis supradictis (vt præmittitur,) pro parte. d. illustris Domini Ariæ Gundisalui principalis factis, & in quibus dictus Ioannes Arias, ac pro eo agentes sentẽtialiter condẽnati existũt ad ducatos duo mille trecentos & quinquaguinta Auri de camera, boni & iusti ponderis prouida moderatione prępuia per nos rite taxatis & moderatis iuramento eiusdem Magistri Bartholomei procuratoris legitime desuper subsequuto quod eius principalis, in huiusmodi litis suæ causæ prosequutione tantum & vltra exponere habuit sentẽtias præinsertas, et expensarũ taxationẽ prædictas exequẽdas et exequutioni debitę demãdañ. literasq3 siue pcessus exequutoriales desuper oportũas iuxta vltimo pręinsertę cõmisionis

nis

nis vim & tenorē in forma solita & cōsueta decernē. & concedendas duximus & decreuimus prout decernimus & concedimus per pręsentes, sub modificatione infrascripta, QVÆ OMNIA & singula præmissa, & hunc nostrū processum ac in eis cōtenta vobis omnibus & singulis supradictis, quibus pręsens noster processus diregitur intimam⁹, insinuamus & notificamus, ac ad vestram & cuiuslibet vestrum notitiam deducimus, & deduci volumus per præsentes. Vosq; nihilominus & vestrū quēlibet authoritate prędicta, tenore præsentiū requirimus, & monemus, primo, secūdo, tertio, ac vobis & vestrū cuilibet, in virtute sanctę obediētię, & sub infrascriptis setētiarū pœnis districte pręcipieñ, mandātes quatenus infra sex dierū spaciū, post pręsentationem seu notificationē presentiū, & requisitionem vobis seu alteri vestrū, pro parte illustris domini Ariæ Gūdisalui principalis de super factas, immediate sequentes, quorū sex dierū duos pro primo duos pro secundo, & reliquos duos dies, vobis vniuersis & singulis supradictis pro tertio & perēptorio termino, ac monitioni canonica assignamus, eundem illustrem. D. Ariam Gundisaluū de Auila principalem ab impetitionibus opressionibus iactationibus, molestationibus, vexationibus, perturbationib⁹, inquietationibus, & impedimentis per dictum Ioannem Ariam Puertocarrero ex matrimonio inter quondam Ioannem Baptistam Puerto Carrero & Beatricem de Vaena alias de Salzedo nulliter & cum mala fide contractu, ac nullo & inualido, nulliusque valoris, vel momenti natum illegitimum, & propterea etiam ad quascumq; & quoruncumq; bonorum successionis, natalium ligitimitatem requirentes, incapacem & insuccessiones, natalium ligitimitatem requirētes, incapacem & insuccessibilem ac inhabilē seu pro eo agentes quomodolibet præstitis & illatis ac quomodolibet factis, defendatis & tueamini, ac ab alijs defendi & tueri faciatis, & procuretis, nec eundem illustrem. D. Ariam Gundisalui de Auila a dicto Ioanne Aria (sicut prefertur) nato illegitimo, & (vt præfertur) ad successiones natalium legitimitatem requireñ. incapace & insuccessibili ac inhabili, ac pro eo ageñ, de & super pręmissis, dictisque præten sis, matrimonio & legitimitate, seu eorum occasione quoquomodo molestari, impeti, inquietare, perturbari & impedire permittatis. Vos quoq; Ioānes Arias & Beatrix ex aduerso principalis, a molestationibus, vexationibus, iactationibus, oppressionibus, perturbationibus & impedimentis, præmissorum occasione quomodolibet fa-

ctis, pręstitis & illatis pœnitus & omnino desistatis, neq; eũdem illustrem dominum Ariam Gundisaluum principalem, de & super præmissis, & illorum occasione de cætero molestatis, impetatis inquietetis, perturbetis, vexetis, aut impediatis, seu molestare impetere, vexare, perturbare, inquietare seu quomodolibet impedire præsumatis, vel alter vestrum pręsumat, seu pro vobis agẽtes præsumant, MONEMVS insuper modo & forma præmissis, & sub eisdem infrascriptis sententiarum pœnis, te Ioannem Ariã ac pro te agentes pręd ctos quatenus infra triginta dierũ spatiũ, post pręsentationem & requisitionem tibi vel pro te agentibus, vigore pręsentium pro parte. d. illustris domini Ariæ Gundisalui principalis desuper factam immediate sequeñ, quorum triginta dierũ decẽ pro primo, decẽ pro secũdo, & reliquos decẽ dies, tibi ac pro te agentibus, pro tertio & peremptorio, termino ac monitione canonica assignamus eidẽ illustris Domino Ariæ Gundisalui principali vel procuratori suo, pro eo ad hoc sufficiens habenti mandatum, de duobus millibus, trecentis quinquaginta supradictis ducatis auri de camara prædictis ratione expensarum per dictum illustrem Dominum Ariam Gundisaluũ in lite & causa huiusmodi factarum, in quibus (vt in præinsertis sententijs deducitur) sententialiter condemnati estis, & quatuor alijs similibus ducatis auri de camara in & pro expeditione nostri pręsentis processus expositis. In quibus quatuor ducatis, te ac pro te agentes etiam condemnauimus, & processum nostrum huiusmodi taxauimus ad eosdem pro vt condemnamus, & taxamus, per præsentes condignam satisfactionem, & solutionem impendas, realiter & cum effectu, aut medio tempore conuenias & concordes, seu conueniant & concordent super præmissis amicabiliter cum eodem. INHIBEMVS præterea modo & forma pręmissis vobis omnibus & singulis supra dictis & generaliter quibuscunq; alijs, cuiuscunq; status, gradus, ordinis vel conditionis existant, ne præfato Illustri Domino Arię Gundisalui principali vel procuratori suo, quominus sibi de dictis ducatorum summis condigna satisfactio & solutio impendatur, omnia alia singula supra & infra scripta, suum debitum consequantur effectum, impedimentum aliquod præstetis seu præstent, & impedientibus ipsum Illustrem Dominum Ariam Gundisaluum vel procuratorem suum, super præmissis in ali-

quo

quo detis vel dent auxilium & fauorem publice vel occulte, directe vel indirecte, quouis quæsito colore vel ingenio. QVOD SI FORTE præmissa omnia & singula non ad impleueritis, mandatisque & monitionibus ac inhibitionibus nostris huiusmodi, imo verius Appostolicis, non parueritis seu paruerint cum effectu, nos in vos omnes & singulos supradictos qui culpabiles fueritis in præmissis, seu fuerint, ac in contradictores quoslibet & rebelles, ac impedientes ipsum Illustrem Dominum Ariam Gundisaluum principalem, vel procuratorem suum, super præmissis in aliquo, ipsumq; impedimentibus dantes ausiliũ, consilium, & fauorem publice vel occulte, per se, vel alium, seu alios, ex nunc, pro vt ex tunc, & ex tunc pro vt ex nunc singulariter in singulos, dictis canonicis monitionibus præmissis excommunicationis. IN capitula vero, collegia, & conuentus quarũcumq; ecclesiarum & monasteriorum in his delinqueñ suspensionis adi uinis, & in ipsorum delinquentium & rebellium ecclesias, monasteria & capellas inter dicti ecclesiastici, sententias ferimus in his scriptis, & etiam promulgamus. VOBIS VERO reuerendissimo, & reuerendis patribus & dominis Archiepiscopo & Episcopis præfatis dumtaxat exceptis, quibus ob reuerentiá vestrarum Pontificalium dignitatum deferimus in hac parte, si contra præmissa vel aliquod præmissorum per vos vel submissas personas feceritis prædicta sex dierum canonica monitione præmissa ingressus ecclesiarum inter dicimus in his scriptis. Si vero inter dictum huiusmodi per alios sex dies dictos sex immediate sequentes sustinueritis vos in his scriptis eadem canonica monitione premissa suspendimus adiuinis. Verũ si præfatas interdicti & suspẽsionis sententias per alios sex dies præfatos duodecim dies immediate sequentes animis (quod absit) substinueritis induratis, vos & quẽlibet vestrũ in his scriptis canonica monitione premissa ex nunc, pro vt ex tunc, & ex tunc pro vt ex nunc excommunicationis sententia innodamus. CÆTERVM cum ad exequutionem premissorũ vlterius faciendá, nequeamus quo ad presens personaliter interesse pluribus alijs arduis in Romana curia præpediti nagocijs vniuersis & singulis dominis, Abbatibus, Prioribus, Prepositis, Decanis, Archidiaconis, Scolasticis, Cátoribus, Custodibus, Thesaurarijs, Sacristis, tam cathedraliũ quam collegiatarum canonicis, partochialiumq; ecclesiarũ Rectoribus, seu

loca

nus noster, dominus Iulius diuina prouidentia Papa tertius, quã dam aliam cõmissionis, siue supplicationis papiri cedulam, nobis per certum suum cursorem præsentari fecit, quam nos cum ea qua decuit Reuerentia recepimus huiusmodi sub tenore, vt.

BEATISSIME PATER, lite & causa inter deuotum sanctitatis vestræ oratorem Ariam Gundisalui de Auila, actorem ex vna, & quendam Ioannem Ariam Puerto Carrero minorem, & pro eo agentes, necnon Beatricem de Vaena, alias de Salzedo ipsius Ioannis matrem pro suo interesse, ad causam huiusmodi venientẽ, de & super nullitate prætensi matrimonij, inter prædictã Beatricem, & quondam Ioannem Baptistam Puerto Carrero filium quondam Ioannis Arias de Auila Comitis de Pugnon Rostro, dictiq; Ioannis Arias patrem vt prætenditur contracti, dictiq; Ioannis Arias Puerto Carrero illegitimitate & mala fide Beatricis, rebusq; alijs in actis causæ & causarum huiusmodi latius deductis & illorum occasione partibus ex altera penden. pręfactus Arias Gundisalui orator, tres pro se, & contra dictũ Ioannem Ariam & Beatricem ac pro agẽtes, successiue, diffinitiuas, super nullitate dicti prętensi matrimonij ac illegitimitate prędicti Ioãnis Arias, cũ silentij impositione, ac cũ expẽsarũ condẽnatione reportauit sentẽcias. Quarũ vltima per reuerendũ patrẽ, D. Peregrinũ Fabiũ episcopũ Vestañ. sacri palatij apostolici causarũ auditorẽ seu locũ tenentẽ extitit promulgata. Sed quia (Pater sancte) parũ esse sentẽtias ferre, nisi esset qui illas debite exequutioni mãdaret, supplicat igitur humiliter sanctitati vestrę Arias Gundisalui de Auila orator pręfactus, qua tenus eidẽ reuerẽdo patri. D. Peregrino Fabio Episcopo Vestañ. aut in eis locũ subrrogãdo forsan auditori cõmittere & mãdare dignemini, vt prędictas sentẽtias cõtra Ioãnẽ Ariã Beatricẽ de Vaena, ac pro eis agẽtes prædictos, per omnes ecclesiastcas sentẽcias cẽsuras & pœnas, & alia iuris remedia debitę exequutione mãdet & mãdari faciat, cũ potestate quoscũq; processus desuper opportunos, suo sub sigillo, decernẽdi & expediẽdi, illosq; aggrauãdi et reaggrauãdi, auxiliũ brachij secularis inuocañ. si opus fuerit. Cũ potestate dictas literas exequutoriales per dictũ Reuerendũ patrẽ. D. auditorẽ, seu locũ tenentẽ decernendas, cõstito sibi summariæ & extraiuditialiter, & quantũ sibi sufficere videbitur, de nõ tuto accessu, etiã per edictũ publicũ, intimãdi & exequẽdi, seu intima

ri &

bus, inhibitionib⁹, & procesſibus noſtris huiuſmodi, imo verius
Appoſtolicis infradictos eis reſpectiue terminos ſuperius expreſ
ſos parere & obedire neglexerint aut recuſauerint, pœnas ſenté-
tias, & cenſuras prædictas in eos (vt præmittitur) latas damnabi-
liter incurreñ, & tunc prædictis ſubdelegatis noſtris ſub dicta ex
communicationis pœna committimus, & mandamus, quatenus
ſingulis dominicis & feſtiuis diebus, in eius eccleſijs, monaſterijs
& capellis, inframiſſarum & aliarum horarum diuinarum ſolem
nia, ac alias, vbi, quando, & quoties expedierit, & pro parte dicti
Illuſtris Domini Ariæ Gũdiſalui principalis deſuper fuerint re
quiſiti, ſeu alter eorum fuerit requiſitus, prædictum Ioanné Ariā
Puerto carrero ex aduerſo principalē ac pro eo agentes, cęteroſq;
contradictores & rebelles, ſi excommunicatos publice denun-
tient, & ab alijs quantum in eis fuerit denuntiare faciant, donec
& quouſque aliud a nobis vel ſuperiori noſtro ſuper hoc habue-
rint in mandatis. SI VERO Ioánis Arias ex aduerſo principa-
lis, ac pro eo agentes, contradictoreſq; & rebeles prædicti, dictam
excommunicationis ſententiam per decem dies illius denũtiatio
nem immediate ſequeñ, pertinaciter ſuſtinuerint, nos ex tunc
(quia creſcet ne cõtumatia et in obedientia, creſcere debet et pœ-
na, ne facilitas pœnæ, audatiam tribuat delinquendi) proceſſus
noſtros huiuſmodi aggrauamus, dictis ſubdelegatis noſtris, mo-
do et forma præmiſsis pręcipientes. Quatenus ſingulis diebus do
minicis et feſtiuis in ſuis eccleſijs, monaſterijs et capellis inframi
ſarum, & aliarum præſcriptarum horarum ſolemnia dictam ex-
communicationis denuntiationem reiterando & inuocando,
eundem Ioannem Ariam Puerto carrero, & pro eo agentes, con-
tradictoreſq; & rebelles ſit (vt præfertur) excommunicatos, de-
nuntiatos, nominatim, campanis, pulſatis, candelis accenſis, de-
mum extintis & in terram proiectis cruce erecta & religione in-
ducta, aquam benedictam aſpergendo ad fungum demones qui
eos detinent ligatos, & laqueis ſuis cathenatos. Orando q̃ Domi
nus noſter Ieſus Chriſtus eos ad catholicam fidem & ſanctæ ma
tris eccleſię gremium reducere dignetur, ne eos in talibus peruer
ſitate dies eorum finire permittat. Cum decantatione reſponſo-
rij, Reuelabunt cæli iniquitatem Iudæ, &c&, Pſalmi. Deus lau dé
meam ne tacueris, &c. cum antiphona; media vita in morte ſu-
mus totaliter. Et his finitis ad ianuas eccleſiarũ ſuarum vna cum
clericis

clericis & parrochianis accedant, ad terrorem, vt eo citius ad obedientiam redeant tres lapides versus domos habitationum suarũ proijciant in signũ maledictionis ęternę, quam Deus dedit Corę Dathan & Abiron, quos terra sustinere non potuit, sed iusto Dei iuditio illos absorbuit vt in infernũ descenderent viuentes, etiá post missam & in vesperis alijsq́; horis canonicis, sermonibus, & prędicationibus publicis, solemniter publicent & denuntient, ac ab alijs (quantum eis fuerit) publicari, & denuntiari, & ab omnibus Christi fidelibus arctius euitari faciant, donec aliud, a nobis vel superiori nostro super hoc reciperint in mandantis. VERVM, si pręfati denũtiati, & aggrauati, aggrauationem nostram huiusmodi per alios decé dies illius denuntiationẽ, & dictos decem dies immediate sequentes, animis (quo absit) substinuerint induratis, nos ex tunc (quia peruersorum audatia præsumptiua id exigit, vt vnica pœna non contenti fortioribus arceantur pœnis, ne fides illorum lædatur, qui suis superioribus obedientiam semper deuitam impenderunt) processus nostros reaggrauamus supradictis subdelegatis nostris (vt supra) mandantes, quatenus dicta authoritate Appostolica, omnes & singulos Christi fideles, vtriusque sexus homines, & pręsertim familiares & seruitores denuntiatorum & aggrauatorum huiusmodi, modo & forma præmissis, moneant & requirant primo, secundo, tertio, & peréptoriæ, prout etiam nos requirimus & monemus eosdem ipsis & eorum quilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excómunicationis pœna districtius inhibendo, quatenus infra sex dies, monitioné & requisitionem huiusmodi ipsis factas immediate sequentes, quos dies ipsis et eorum quilibet, pro omni dilatione termino q́; peremptorio, ac monitione canonica assignent, prout nos assignamus eisdem, ac participatione, communione, familiaritate & seruitute dictorum denũtiatorum & aggrauatorum pœnitus & omnino desistant, nec cum eis, vel eorum aliquo, seruiendo, loquendo, conuersando, cibum potum, aquam vel ignem, aut alia necessaria ministrando, aut aliquo humanitatis solatio, præterquam in casibus & personis a iure permissis, participare præsumant, seu aliquis eorum pręsumat. Et si contrariũ fecerint nos in eos, & eorum quemlibet cum dictis denuntiatis & aggrauatis rebelliter participantes, & contra facientes ex nunc prout extúc, & ex tunc prout ex nunc, dicta sex dierũ canonica monitione pręmissa

missa, excommunicationis sententiam ferimus in his scriptis, & etiam promulgamus dictis sub delegatis nostris, modo & forma pręmissis, districte precipiendo, mandantes quatenus singulis diebus dominicis & festiuis, in suis ecclesijs, monasterijs & capellis, infra missarum & aliarum pręscriptarum horarum solemnia ac quibus, vbi, quando, & quoties expedierit, præfatos Christi fideles, familares & seruitores, qui cum dictis denuntiatis & aggrauatis rebelliter participauerint, excommunicatos tam diu publice denuncient, & ab alijs (quantum in eis fuerit) publicari, denũtiari, & ab omnibus Christi fidelibus arctius euitari faciant, donec & quousq; absolutionis beneficium de super meruerint obtinere. PRÆTEREA si præfati, denũtiati, aggrauati, reaggrauati, reaggrauationem nostram huiusmodi per alios decem dies illius denuntiationē, ac dictos viginti dies immediate sequẽtes dictas nostras sententias pertinaciter sustinuerint Pharaonis duritiam imitando, ad modum aspidum surdarum aures suas obturantium, ne vocem audiant incantantiũ. Nos ex tunc omnes & singulas ciuitates, terras, oppida, castra, villas, suburbia, & quarũcumque ecclesiarum collegia, parrochias & alia quęcumque loca, in & sub quibus ac denuntiatos aggrauatos & reaggrauatos prædictos, aut eorum aliquem morati, declinare seu deuenire cõtingerit, quandiu ibidem fuerint, seu aliquis eorum fuerit ecclesiastico supponimus interdicto supradictis subdelegatis nostris sub dicta excommunicationis pœna mãdantes, quatenus ex tunc quandiu idem denuntiati, aggrauati, & reaggrauati in locis publicis fuerint, seu aliquis eorũ fuerit, cessent & ab alijs cessari faciant a diuinis. Quam quidem cessationem, etiã per tres dies continuos post ipsorum denuntiatorum, aggrauatorũ & reaggrauatorum, vel alterius eorundẽ ab inde recessum continuent, & ab alijs (quantũ eis fuerit) obseruari & continuari faciant, & permittant ita & taliter q̃ huiusmodi stãte interdicto, nulla ecclesiastica sacramenta in & sub eisdẽ locis, in quibus dicti denuntiati, aggrauati, & reaggrauati fuerint, seu aliquis eorum fuerit ministrẽtur nisi penitentię & Baptismus omnibus indifferẽter, & eucharistia infirmis tantum, & matrimoniũ sine ecclesiastica solemnitate cõtrahatur, inibiq; & sub eisdẽ locis decendentibus ecclesiastica denegetur sepultura. DEMVM VERO si prædicti, denuntiati, aggrauati, reaggrauati, ac interdicti, interdictũ huiusmodi per alios

lios decem dies ipsius publicationem,& dictos triginta dies immediate sequentes substinuerint,ac processibus,mandatis,monitionibus & inhibitionibus nostris huiusmodi,imo verius Appostolicis non paruerint cum effectu(quod Deus auertat)Nos ex tunc(quia mucrone nō percutiente ecclesiastico tēporalis saltim gladius non immerito suffragatur)auxilium brachij secularis duximus inuocañ,vt quos Dei timor a malo non reuocat,temporalis coerceat seueritas disciplinæ. HINC EST quòd vos gloriosissimum ac inuictissimū ac catholicum Principem ac dominum Dominum Carolum Romanorum Imperatorum ante dictum,dicti gladij principalem bibratorem & iustitię Zelatorem in domino exortamur,vosq́ dominos Duces,Comites,Marchionis,Barones,Proconsules,Iudices,& Officiales,ac alios supradictos,iurisdictionem temporalem &ordinariam,per vos,vel aliū seu alios exercentes, quibus præsens noster processus dirigitur dicta authoritate tenore præsentium requirimus & monemus, primo,secundo,tertio,& peremptorie,vobis & vestrum cuilibet,in virtute sanctę obedientiæ,& sub excommunicationis pœna quā in vos & vestrum quemlibet(canonica monitioni præmissa) ferimus in his scriptis,nisi feceritis quæ mandamus, districte precipiendo mandantes,quatenus infra sex dierum spacium post supradictos terminos præ expressos, nec non notificationem & publicationem præsentium, vobis seu alteri vestrum,in vestris territorijs, iurisdictionibus & districtibus ac requisitionibus, pro parte dicti Illustris domini Ariæ Gundisalui principalis desuper factas immediate sequentium.Quorum sex dierum,duos pro primo,duos pro secundo,& reliquos duos dies vobis & vestrum cuilibet pro tertio & peremptorio termino, ac monitionē canica assignamus, vos omnes & singuli domini temporales antedicti.Quorum omnium super hoc auxilium brachij secularis duximus inuocandum & inuocamus quoties & quando pro parte dicti Illustris domine Ariæ Gundisalui principalis vigore pręsentium super hoc fueritis requisiti in iuris subsidium, contra præfatos denunciatos, aggrauatos,reaggrauatos,& interdictos dicta authoritate Appostolica, per captionem,inuasionem, incarcerationem,& detentionem personarum, corporum, rerum,& bonorum,eorūdem insurgatis,ac alias insurgere faciatis. Necnon personas,corpora,res,& bona eorum, & cuiuslibet ipso

rum

rum inuadatis, incarceretis, & in firma & tuta custodia teneatis, arrestetis, & occupetis per vos, vel alium, seu alios, ac quilibet vestrũ qui super hoc fuerit requisitus, inuadat, incarceret, custodiat, detineat, arrestet, & occupet libere & licite. Super quibus omnibus & singulis vobis, & cuilibet vestrum licentiam ac plenariam potestatem concedimus per præsentes dictos denuntiatos, aggrauatos, reaggrauatos, & interdictos, ita & taliter astringatis & compellatis potenter etiam manu forti, absq; tamen graui læsione corporum eorundem, vsque ad integram satisfationem, & paritionem omnium & singulorum præmissorum, ac donec & quousq; Ioannes Arias Puerto Carrero & pro eo agentes, eidem Illustri Domino Ariæ Gundisalui, vel procuratori suo de ducatis duobus millibus, trecentis, quinquaginta supradictis ratione expensarum litis, & causę ac alias (vt pręfertur) taxatis, realiter & cum effectu satisfecerit, seu satisfecerint. Nec non ipse Ioannes & pro eo agentes, cæterisq; contradictores & rebelles prędicti, a iactationibus, oppresionibus, molestationibus, inquietationibus, perturbationibus, vexationibus, & impedimentis, ac consilio, auxilio, & fauore prædictis, penitus & omnino destiterint, & ad sanctę matris ecclesię gremium redierint, & beneficium absolutionis a supradictis sententijs & censuris, a nobis, vel superiori nostro meruerint obtinere. QVOD SI FORTE vos gloriosissime & inuictissime Romanorum Imperator, xequutor iustitiæ, præsentis nostri processus, & mandatorum nostrorum (imo verius Appostolicorum) transgressor, vel neglector fueritis (quod tamen vestræ Maiestatis Imperialis præfulgidæ iam dudum per totum orbem diuulgatæ obediétia suspicati non sinit) proculdubio iusti iudicis offitium offenderitis, & pręmium alias pro exequutione iustitiæ vobis a Domino Deo paratum nihilominus amittereris, licet vos huiusmodi nostris sententijs ligari nolumus ob reuerentiam vestræ Maiestatis Imperialis non immerito deferendam, intuitu tamé iustitię & ob sanctæ sedis appostolicæ, ac prefacti sanctissimi Domini nostri Pape reuerentiam, eandem vestram Maiestatem Imperialé, ad prefatá exequutionem efficaciter ad implendá, in domino exortamur. ET GENERALITER dicti subdelegati nostri omnia & singula nobis in hac parte commissa plenarie exequantur iuxta traditam seu directam a sęde Appostolica nobis formam, &

 dicte

dictę vltimo commissionis nobis factę tenoré, ita q ipsi subdelegati nostri vel alij, nihil in preiudicium dicti Illustris Domini Arię Gundisalui de Auila, principalis valeant attentare, neq in processibus per nos habitis, & sentētijs per nos latis absolueñ. vel suspendeñ. aliquid immutare, in cęteris autem quę eidem Illustri domino Ariæ Gūdisalui principali nocere possent super præmissis in aliquo, seu obesse ipsis & quibuscunq alijs, potestatem omnimodam denegamus. Et si contingat nos super præmissis in aliquo procedere, de quo nobis potestaté plenariam reseruamus, non intendimus propterea commissioné nostram huiusmodi in aliquo reuocare, nisi de reuocatione ipsa in literis nostris spetialem & exprę ssam fecerimus mentioné. Præsentes quoq literas, siue hunc nostrum processum exequutorialem, volumus penes dictum illustrem Ariam Gūdisaluum principalem vel procuratorem suum remanere, & non per vos, seu aliqué vestrum cōtra ipsorum voluntatem, detinere, Contrarium vero facientes, præfatis nostris sententijs prout in his scriptis per nos latę sunt, dicta canonica monitione præmissa, ipso facto volumus subiacere. Mandamus tamen copiam fieri de præmissis eam petentibus, & debentibus habere, petentium quidem sumptibus & expensis. Absolutionem vero omnium & singulorū, qui præfatas nostras sententias & censuras, aut earum aliqua incurrerint, siue incurrerit quoquomodo, nobis vel superiori nostro tantummodo reseruamus. IN QVORVM omnium & singulorū fidem & testimonium præmissorum, præsentes literas siue hoc præsens publicum instrumentum, huiusmodi nostrum processum exequutorialem continens in se, siue continens exinde fieri, & per notarium publicum, nostrumq; & huiusmodi causę coram nobis scribam infrascriptum subscribi & publicari mādauimus, sigilliq; nostri iussimus & fecimus appensione communiri. DATVM & sic actum Romę apud Sanctum Petrum in palatio causarum Appostolico in quo iura reddi solent, mane hora audientiæ causarum, more dominorum auditorū, nobis inibi ad iura reddendum, partiumq; causas audiendum, in loco nostro solito & consueto pro tribunali sedentibus: *Sub anno a natiuitate Domini, millesimo, quingentesimo quinquagesimo primo, indictione prima die vero veneris, duodecima mensis Iunij* Pōtificatus prælibati sanctissimi in Christo patris et dñi nostri, domi

Despachanse los primeros executoriales, año de. 1551 a. 12. de Iunio.

ni Iulij diuina prouidētia Papę tertij anno secūdo, præsentibus ibidem discretis viris Magistris Balthasare Moleri, et Petro Verliot alias Valēdriñ. notarijs publicis scribisq; nostris, clericis, Gebeneñ. et Lugduneñ. respectiue diocesū, testibus ad pręmissa vocatis specialiter atq; rogatis. ET EGO IOANNES Doleñ. clericus Leodieñ, diocesis public⁹ appostolica authoritate notarius præfatisq; reuerēdi patris domini Peregrini Fabij Episcopi Vestañ. locum tenentis in huiusmodi causę corā eo in locum discreti viri magistri Hernei Croscelli, eadem authoritate, Rotę notarij scriba deputatus. Quia dictę vltimo pręinserte diffinitiuę sententiæ pronuntiationi, monitioni, requisitioni, inhibitioni, subdelegationi, aggrauationi, reaggrauationi, interdicti appositioni, auxilij brachij secularis inuocationi, expēsarū taxationi & moderationi, præsentiumq; literarū, siue processum exequutorialiū petitioni & decreto, cū prænominatis testibus præsens interfuit, & in notam sumpsi, cęteraq; omnia alia & singula in actis causæ huiusmodi reperi & inueni, ideo præsens publicum instrumentum, manu alterius fideliter scriptum, confeci, subscripsi, & publicaui, signoq; nomine & cognomine meis solitis, cum prædicti Domine episcopi locum tenentis sigilli appensione, signaui rogatus & requisitus, locus ✻ signi locus ✻ sigilli. QVIBVS QVIDEM literis exequutorialibus decretis & relaxatis, & legitime exequutis, ac illarum exequutione in actis reproducta, citatisq; Dominis Petro de Antayo, & Alphonso de Omagna in Romana curia causarum, & prædicti illustris Domini Ioannis Ariæ ex aduerso principalis procuratoribus, primo pro prima, secundo pro secunda, tertio pro tertia, ac quarto pro quarta, & super abūdanti dilatione, ad docendum principalem suum paruisse dictis literis exequutorialibus, vt supra decretis & exequutis ac reproductis. *Fel. recor. Iulius Papa tertius quandam* commissionem aliā præinsertam, in eius capite habentem illustrissimo & Reuerēdissimo tunc Cardinalis Sancti Calixti, & Reuerendo patre domino Iulio Oradino tunc Rotæ auditori pręsentari fecit huiusmodi sub tenore. BEATISSIME PATER, & silite & causa in tertia istantia, coram Reuerēdo patre domino episcopo Vestañ. pendente inter deuotum oratorem vestrum Ioannem Ariā Puerto Carrero minorem reum conuentum ex vna, & Ariam Gundisaluum aduersariū actorem ex alia, de & super legi-

Aqui comiença el pleyto y causa dela restitucion, sobre que no se hallara sentencia difinitiua alguna.

 timitate

timitate vel illegitimitate eiusdem oratoris. *Iam per quadrienniũ & vltra, resoluta fuisset remissoria oratori vestro concedenda ad probandum,* in partibus sibi incumbentia pro releuantibus pariter resoluta. *Nihilominus propter varias & diuersas dilationes dicto Ariæ aduersario concessas, ac varia illius subterfugia, eadem remissoria iam per quadriennium & vltra, in suspenso retenta fuit,* vsq; adeo ꝙ aduersarius suffultus quibusdã, *literis sibi a iudice clanculum concessis, quosdã suspectissimos testes ad curiam adduxit,* & post illorum examen præfatus Reuerendus dominus episcopus Vestanus nedum remissoriam in negocio principali, & ad reprobandum testes partis aduersæ ac beneficium restitutorium, & successiue dilationem ad consulendum, necnon. *Et aliam dilationem adducendum testes ad curiam in actis specialiter petitam tacite vel expresse reiecit, ac oratori vestro viam probatoriam præclusit,* Quinimo contra ipsum oratorem etiam in negocio principali. *Inauditum & in defensum,* tertiá diffinitiuam sententiam prętensam rem iudicatam facieñ. ac irreparabile damnum infereñ. promulgauit. *Licet nulliter & de facto.* Et ideo pro oratoris parte, tam a dicta sententia quam a dictis grauaminibus, ac toto eius processu. *Ad Sanctitatem vestram sanctamq; sedem Appostolicam appellatum & de nullitate dictum extitit,* & post dictam appellationem pro oratoris parte interpositam, & huiusmodi commisionem Sanctitati vestre porrectam, exequutoriales pari modo decreuit. A quibus pariter orator vester appellauit, & de nullitate dixit. Et quia (Pater Sancte) *Orator vester non minus appellationes & nullitates prædictas prosequi, quam etiam aduersus dictam prætensam rem iudicatam,* & præmissa omnia, *In integrum restitui cupit,* iccirco Sanctitas vestra quatenus alicui ex vestris Sanctæ Romanę ecclesiæ Cardinalibus neutri partium suspecto, attento ꝙ Rotæ dictam prætensam rem iudicatam vtrinq; improbam, totumq; suum processum (vt par est) defendere conabitur, committere & mandare dinetur. *Vt causam & causas appellationis nullitates & restitutionis prædictarum* cum suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis & cõnexis, tã coniunctim quã diuisim, audit & cognoscat, partibusq; iustitiam ministrando terminet & decidat, cum potestate tam dictũ aduersariũ quam alios sua interesse putantes in Romana curia, & extra eam citandi, ac quibus & quoties opus fuerit sub pœnis & censuris ecclesiasticis inhibendi, & in euentum nõ paritionis, ac quid-

quid

Nota como aunq̃ estaua mãdada dar alcõde remissoria para hazer prouãça en España, empero por cautelas de don Arias, se la retubieron por quatro años, sin q̃ se despachase. hasta q̃ se dieron las dichas sentẽcias.

Nota como don Arias lleuo a Roma testigos falsos y sospechosos clandestinamente. Estos son los que cõ tormentos descubrieron el conjuro y los castigaron, vt constat delos autos que estan en el memorial de la Chancilleria, a fol. 123. y la sentẽcia esta fol. 127. y pues don Arias andaua buscando testigos falsos, y corrõpiendo los no los podia hallar verdaderos. de que vera v. m. con quanta nullidad e injusticia, se dieron las dichas tres sentẽcias cõtra el conde en Roma.

Alega que se despacharon los primeros executoriales del año de. 51. estando apelado, & de nullitate dictũ contra ellos.

Pide el Conde que se cometa la dicha causa de apelacion, y sobre las nulidades y que siendo necessario le restituyan aduersus dictas tres sentencias, iuxta formam. c. constitutus de in integrum resti. & docto. Abb. ibi. num. 9. cõmuniter receptam.

quid aliás legitime exequendũ fuerit exequẽdi. *Dictasq; exequutoriales, prout iuris fuerit reuocandi, retardandi, & suspendendi*, aliaq; faciendi in præmissis necessaria & opportuna præmissis ac constitutionibus & ordinationibus appostolicis, repositioñ. magis grauandi animo ferijs terminoq; iuris seu quibusuis Appostolicis datis, itaq; pro illis redire amplius non sit necesse styło palatij, cæterisq; in contrarium non obstantibus quibuscunq;, statum & merita causæ & causarum huiusmodi, aliorumq; his forsan latius exprimendorũ de necessitate tenores & cõpendia pro plene & sufficienter expręssis habentes, vel si magis placet, omnia cómittátur eidẽ domino Episcopo Vestano qui in pręmissis procedat arbitrio Rotæ. De mandato domini nostri Papæ idem locũ tenens. *Procedat in secunda parte vt petitur, & iustitiam faciat. Placet de secũda parte.* I. PATER SANCTE, agitur iam vigesimus mensis vel circa, ex quo deuota Sanctitatis vestrę oratrix Beatrix Salzedo de Vaena, relicta quõdá Ioannis Baptistę Puerto Carrero Comitis de Pugnõ Rostro Toletá. diocesis, *intellectis nullitatibus & grauaminibus per præfatũ* dominũ episcopũ Vestanũ, in causa de qua in præinserta in præiudiciũ honoris & totius stat⁹ eiusdẽ oratricis, & deuoti vestri etiá oratoris Ioánis Arię pręnominati eius filij illata fuerũt, & in dies inferebátur. *Etiã per media bellorũ discrimina, ex comitatu & propria patria sua prædicta dicessit confugitur ad pedes Sanctitatis vestræ,* pro obtinenda iustitia quę ab omnibus alijs denegata fuerat & denegabatur, cum magno familiariũ virorum & mulierum (prout statui suo conuenit) numero, ac etiam cum multis testibus de veritate negotij informatis. *Et in vrbem tandem de mense Nouembris, anni millesimi quingentesimi quinquagesimi primi deuenit,* vbi Sanctitas vestra eius clamoribus intellectis, inconuenietisq; arbitrata, q̃ prædictus Dominus Episcopus Vestanus, ipsi Oratrici & filio, suaq; bonæ iustitiæ adeo infensus vlterius recipiendis ipsorum oratorum probationibus remaneret, media quadam via electa, *Certis Romanæ curiæ prælatis, vt probationes huiusmodi reciperent*, ad effectum vt illis receptis Sanctitas vestra cognoscere posset. *Si Beatricis & filij oratorum* prędictorum clamores & iusto dolore prouenicbant, necne. *Et demum probationibus prædictis peractis, eadem Sanctitas vestra* Reuerendissimo Domino Cardinali Sancti Calixti, viuæ vocis oraculo in plena sua signatura. *Mãdauit*, vt tá testes remissoriæ huiusmodi

Cum clausula dictas executoriales reuocandi: retardandi, & suspendẽdi, &c.

Manda el Papa quod procedant, & vt in secunda parte petitur, supra executoriales reuocando, &c.

Otra mas copiosa comisiõ sobre la restitucion aduersus tres sentencias.

Nota como doña Beatriz madre del Conde, fue a Roma por Nobiẽbre, del año de .51.

Nota como primero q̃ se concediesse la restitució, ni se cometiesse esta causa, el Conde y su madre dierõ informacion sumaria, de las nullidades e injusticias que tenian en si las dichas tres primeras sentencias.

Cometiose a ciertos perlados, y q̃ el Cardenal de S. Calisto, vista hiziesse relacion al Papa.

Nota como se hizo la relacion por el dicho Cardenal ibi relatione prædicta iam habita.

Pide el Conde restitucion aduersus supradictas, tres sentēcias, & aduersus probationes ommissas seu verius ad illas faciendas denegatam facultatem.

examinatos, quam anteriora causę & causarum prędictarū. *Acta inspiceret, illarumq́ merita Sanctitatis vestræ referret*, ad effectum, vt habita relatione huiusmodi, quid in causa & causis prędictis pro iustitiæ debito estatuendum esset, deliberare valeret. Et quoniã (Pater Sancte) *Ex præfati Reuerendissimi Domini Cardinalis sancti Calixti, & cum interuentu*, & prętentia dicti Domini episcopi Vestani. *Relatione prædicta iam habita*, creditur ꝙ sanctitas vestra inuenerit veritatem, ab ipsorum Oratorum parte stare, æquumq; & iustum esse, vt per sanctitatē vestram eorū indemnitati prouideatur. *Proinde supplicant humiliter* Sanctitati vestræ præfati oratores, tam cōiunctim quã diuisim, quatenus attēta notoria iustitia prædicta ad abbreuiandū lites, & ne ex vna plures pullulēt, & immortales fiant, prouidere eosdem oratores & eorum quemlibet contra & aduersus quascunq; prætensas sententias, & inde resultantes, assertas res iudicatas, literasq; exequutoriales & quæcūq; inde sequuta. *Probationes omissas seu verius ad illas faciendas iniuste denegatã facultatē*, & alia quæcunq; grauamina eis per præfatū dominū episcopū Vestanū. & quoscūq; alios vlteriores iudices quomodolibet illata & facta, *in integrum & cum in quo, antequam præmissa fierint, erant, & quilibet eorum erat, statum, in omnibus & per omnia plenarie restituere & reintegrare.* Et nihilominus causam, & causas in præinserta descriptas, & quam & quas præfatus Ioannes Arias Orator habet & mouet, habereq; & mouere vult & intendit, contra & aduersus pręfatum Ariam Gundisaluum aduersarium, omnesq; alios, tam in decreto quam in exequutione citationis decernendę nominandos, de & super præmissis & quolibet pręmissorum, dictiq; Ioannis Oratoris legitimitate, rebusque alijs in actis causæ deductis & deducendis alicui ex Sanctæ Romanæ ecclesię Cardinalibus etiam summariæ, &c. prout in beneficialibus, tam coniunctim quam diuisim, ac cū incidentibus, emergentibus, dependentibus, annexis & connexis, audiendas, cognoscendas, fineq; debito terminandas, committere & mandare dignemini, cum potestate præfatus, omnesq; alios. &c. vt præfertur, nominandos in Romana curia & extra eam, & in partibus, etiam per edictum publicum constito summariæ. &c. de non tuto accessu, citandi in Romana curia & extra, in partibus, etiã sub censuris & pœnis pecuniarijs arbitrio suo moderañ. inhibeñ. remissoriamq; ad partes, sub suo solito sigillo decernendam,

dam, regula Cancellariȩ non obstante attentataq; & in nouata quæcunq; etiam in primis & ante omnia reuocandi, ac sub simili bus censuris & pœnis reuocari, mandañ. & faciẽdi, & in euentũ non paritionis inuocañ. alijsq; facultatibus, necessarijs & oppor tunis, non obstantibus prȩmissis constitutionibus, & ordinatio- nibus appostolicis, cæterisq; in contrarium facientibus, non ob- stantibus quibuscunq; statum & merita causæ & causarũ prȩdi- ctarum, aliorumq; forsan latius exprimendorũ tenores, pro suf- ficienter exprȩssis habentes, vel si magis placet committatur Re- uerendissimo Cardinali sancti Calixti, & vni ex auditoribus Rotæ. Qui oratores (prout iuris fuerit) *Restituant, & deinde cau- sam & causas huiusmodi inter partes pendentes, audiant, terminent, & decidant*, cum facultate citandi & inhibendi. *Ne interim ad ali- quam exequutionem procedatur*, ac remissoriam eorum arbitrio con cedendi, & alia faciendi, ferijs non obstantibus. In fine ve- ro dictæ commissionis, siue supplicationis papyri cedulȩ, scri pta erant de alterius manus litera, superioribus literis ipsius cedulæ, pœnitus & omnino dissimili & diuersa hȩc verba, vi- delicet. De mandato Domini nostri Papȩ, audiant ijdem Reuerendissimus Dominus Cardinalis & Magister Iulius, ci- tent *Procedant vt in secunda parte petitur*, in extremitate vero in- ferioris marginis eiusdem commissionis siuæ supplicationis pa- pyri cedulæ scripta erant manu propria Sanctissimi Domini no stri Iulij Tertij superioribus literis ipsius cedulæ similiter pœni- tus & omnino dissimili & diuersa hȩc verba, videlicet, *Placet de secunda parte*. I. CVIVS VIGORE, citato Illustri Do- mino Aria Gundisalui, ad instantiam Illustris Domini Ioan nis Ariæ Puerto Carrero principalis, ad dicendum contra di- ctam commissionem, & videndum inhiberi in curia & extra fuit per præfatos Reuerendissimum Cardinalem Pighinum, seu sancti Calixti, & Iulium Oradinum iudices commissarios in cau sa huiusmodi in curia & extra inhibitum. *Literaq; inhibitionis in forma solita & consueta decreta & relaxata*, ac post modum pro par- te ipsius Illustris Domini Ioannis Ariȩ Puerto Carrero, co- ram eis datis et exhibitis non nullis positionibus et articulis ci- tato prædicto Illustri Domino Ariæ Gundisaluo, siue eius procuratore per audientiam literarum contradictarum, ad di- cendum contra. *Et videndum illos ad probandum admitti in curia*

Nota clausulã omnino fa- uentem iustitiam Comissis supra, restituant & dein de causam inter partes pen dentem audiant terminent & decidant. Que pues el Papa mande quod audiãt terminent & decidant. Y como parece, supra, fo. 19. aunque oyeron e hizieron probanças, en virtud de la remissoria, empero no ay sentencia difinitiua, ni esta determinada la causa. Y as si no se pudieron despachar estos executoriales contra formam mandati & com missionis Roma. Ponti. c. cum dilecta de rescript.

Nota etiam clausulam, ne interim ad aliquam execu tionem procedatur.

Nota como concedida la restitucion, mandaron sus pender los executoriales del dicho año de. 51.

 & extra,

Nota que dize que murio Joã Diaz procurador del Conde pendente lite ista restitutionis, & quod post eius obitum, se procedio cõtra el Conde sin le citar personalmente sino tan solamente por contradictas y rebeldia contra la decision de Rota. 15. de rescrip. in nouissimis, que como dize Casado. in addi. ibi. nu. 3. in vna fulginatem hereditatis coram Reuerendo domino meo. D. Antonio Aug. consumatissimo sua atate viro aquo ex eius benignitate plures habui annotationes & decisiones in Rota factas decissum fuit de anno. 1549. quod bene mors procuratoris est intimanda & quod pars debet de nouo citari ad legitime comparendum. Y ansi ni los dichos esecutoriales del año de. 51. ni estos del año de. 73. se pudieron despachar sin citar despues de la muerte del procurador personalmẽte al Conde conforme ala decision nouissima de Rota desde el año de. 49. aca.

dari procedi iuxta formam illius, *Necnon post dicti Ioannis Diaz ex aduerso procuratoris obitum*, eodem illustri domino Ioanne Aria Puerto carrero ex aduerso principali. *Per audientiam literarum contradictarum*, sanctissimi Domini nostri Papę (vt moris est) ad dicendum contra omnes & quascunque commissiones hactenus præsentatas, & iusta illarum formam, mandari procedi, necnon ad dicendum contra omnia & quęcumque acta & iura hactenus producta & facta in causa huiusmodi, & deinde Dominos doctorem Didacum de Andrada, & Didacum Xuarez in Romana curia causarum, & præfati illustris Domini Ioannis Ariæ Puertocarrero ex aduerso principalis, assertos procuratores per vnum seu duos sanctissimi Domini nostri Papæ cursores personaliter, necnon eundem Illustrem Dominum Ioannem Ariam Puerto carrero ex aduerso principalem omnesque alios sua interesse putá tes, eorumque procuratores siqui sint in Romana curia vel extra eam, per audientiam literarum contradictarum, sanctissimi Domini nostri Papæ vt moris est, ad videndum moderari, seu reuocari omnes & quascumque inhibitiones, in huiusmodi causa, tam per bonæ memorię Sebastianum Cardinalem, Pighinum, tituli sancti Calixti, & bonæ memoriæ Iulium Oradinũ, quá per quoscumque alios sacri palacij causarũ auditores seu loca tenentes, vigore quarumcunque commissionum decretas & relaxatas, necnó videndũ mandari procedi ad vlteriorem, & totalem, ac finalem exequutionem, tam trium conformiũ sententiarum Rotaliũ, quá literarum exequutorialium, alias in huiusmodi causa decretarũ & relaxatarum, dictis inhibitionibus. *Ac prætensa causa restitutionis in integrũ, cum omnibus inde sequutis & alijs quibuscumque non obstantibus*, & quascumque literas moderationis dictarum inhibitionum siue quodcunque instrumentum, vel mandatum desuper opportunum in forma solita decerni & relaxari, in vim quarumcũque cómissionum ac facultatum, vel dicendum & causam si quam habet rationabilem, quare pręmissa fieri non debeant allegandum, per vnum seu duos sanctissimi domini nostri Papæ cursores respectiue citari mandauimus & fecimus ad certum peremptoriũ, terminũ cópetentem, videlicet ad diem & horam infrascriptos. Quibus aduenientibus, comparuerunt in iuditio corá nobis Romæ in palatio Appostolico, & in aula solita audientię sacri tribunalis Rotæ pro tribunali sedentibus Prouidi viri domini Antonius

Nota como despues en virtud de la restitucion se dio remisoria al Códe para hazer la prouança en España q̃ hasta aqui nunca se auia hecho. ibi. decerni obtinuit vnde per dictã restitutionem in integrum, anullatæ fuerunt primæ sententiæ & executoriales. Y pues despues sobre la Restitucion e nueuas prouãças no ha auido sentẽcia alguna difinitiua, nihil præiudicant supra dictæ sententiæ secũdũ Gome. in tracta. vtriusq; signa. pag. 168. insi. cuius verba sunt, quia isto casu decernendæ essent nouæ executoriales, nec signatura concederet commissionem quod sit locus primis executorialibus decretis vigore primæ sententiæ, ita dicit. d. Guliel cõclusum fuisse in signatura iustitiæ, ipso præsente ratio fuit, quia per restitutionem euacuatæ fuerunt primæ executoriales, & impedita executio. c. suscitata cum glossa de rest. in integ. ergo. requiritur quod de nouo decernantur vigor vltimarum sententiarum, &c.

Confiesa don Arias que la causa dela restituciõ por la primera comision pẽdia coram Episcopo Vestano.

Confiesa como despues se cometio al Cardenal de S. Calisto, y q̃ ellos procedierõ y hizierõ autos en la dicha causa de restitucion. ibi. obtinuerũt, &c. & ibi ad nõ nullos actus processum extiterit.

& extra, literasq; remissoriales in forma solita decerni, dictasq; literas remissoriales per prædictos dominos iudices commissarios decerni obtinuit. Post modum vero propter dicti Cardinalis Pighini obitum fœlicis recordationis Paulus Papa quartus huiusmodi causam in Rota recommitendo dicto Domino Iulio Oradino aliam commisionem præsentari fecit, huiusmodi sub tenore, videlicet, BEATISSIME PATER, lite & causa in Romana curia, in vestro Rotæ auditorio inter deuotum Sanctitatis vestræ. *Oratorem Ariam Gundisaluum*, de Auila Comitem de Pugnõrostro & quosdam Beatricem de Vaena, ac Ioannem Ariam Puerto Carrero ipsius Beatricis filium aduesarios, de & super nullitate & inualiditate pretensi matrimonij inter dictam Beatricem & quondam Ioannem Baptistam (vt ex aduerso prætenditur) contracti, ac ipsius Ioannis Ariæ illegitimitate & incapacitate, rebusq; alijs in actis causæ & causarum huiusmodi latius expressis, dictus Orator tres conformes diffinitiuas sententias ac rem iudicatam in sui fauorem, & contra Beatricem & Ioannem eius filium reportauerit, literisq; exequutorialibus decretis, & eisdem intimatis, *liteq; & causa*, inter supradictos præmissorum occasione in negocio exequutiuo. *Ac restitutionis in integrum*, *aduersus dictas sententias coram Reuerendo Patre Domino peregrino*, Episcopo Vestano, eiusdem sacri palatij Appostolici auditore locum tenente, qui tertiam sententiam protulit, & literas exequutoriales decreuit, *pendentibus*, præfati Beatrix & Ioannes eius filius causam huiusmodi coram eodem Peregrino, vt præfertur, pendentem per importunitatem & fauores, quibus pollebant bone memoriæ Sebastiano Pighino tituli. *Sancti Calixti*, dum viueret Presbytero, *Cardinalis* & Reuerendo Patri Domino Iulio Oradino eiusdem Rotæ auditori. *Cum illius auocatione committi obtinuerunt, & per eosdem in causa huiusmodi ad non nullos actus, & forsan ad decretum Remissoriæ sub certis modo & forma*. Quæ pro expressis haberi placeat *processum extiterit*. Ne igitur (Pater sanctæ) causa quæ per tres sententias diffinitiuas (vt prefertur) decissa extitit immortalis fiat, sed suum debitum finem habeat, ac sententie & res iudicata huiusmodi debite exequutioni (sublatis subterfugijs) demandetur, prout equitas & ordo iustitiæ requirũt. Supplicatur igitur Sãctitati vestræ humiliter pro parte prefati Arie Gundisalui de Auila oratoris, quatenus causam & causas

prædictas

prædictas ab ipsis Sebastiano Cardinalis, & Iulio Oradino, & in eorum forsan locum surrogato, vel surrogando auditori, *vt constito sibi*, de tribus conformibus sententijs & re iudicata ac literis exequutorialibus decretis. *Et quod illarum exequutioni sit locus*, vt ad illarum exequutionem. *Alias iuxta aliarum commissionum sibi*, de super præsentatarum tenorem continentia atq; formam, *Partibus iustitiam ministrando procedat*, committere & mandare dignemini, cum potestate citandi, ac quibus & quoties opus fuerit, & si bi videbitur, etiam sub censuris ecclesiasticis, & pœnis pecunarijs suo arbitrio imponendis & applicandis in forma inhibendi, ac quascumq; inhibitiones ab eisdem Cardinali & Iulio Oradino emanatas (*Prout iuris fuerit*) reuocandi & moderandi, alijsque facultatibus necessarijs, & opportunis, præmissis, ac quibusuis commissionibus etiam in forma motus proprij, per fælicis recordationis Iulium Papam tertium Sanctitatis vestræ prędecessorem in contrarium quomodolibet cócessis, & quacunq; inhibitione illarum vigore emanata, seu emananda. Nec non constitutionibus & ordinationibus Appostolicis stylo palacij, iuribus, cæterisq; in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunq; statum & merita causæ & causarum huiusmodi, ac commissionum hactenus præsentatarum & impetratarum, perinde ac si pręsentibus insererentur tenores, formas & cótinentias pro plene & sufficienter expressis habentes, vel si magis placet, omnia committátur Domino Iulio Oradino in Rota. In fine vero dictæ cómissionis siue supplicationis dependentes papyri cedulę scripta erant de alterius manus litera, superioribus literis ipsius cedulæ penitus & omnino dissimili & diuersa hæc verba, videlicet. De mandato domini nostri Papę idem Magister Iulius procedat in omnibus vt petitur. *Et iustitiam faciat*. In extremitate vero inferioris marginis dictæ commissionis siue supplicationis papyri cedulæ scripta erant de alienæ manus litera, superioribus literis ipsius cedulæ penitus & omnino dissimili ex diuersa, hæc verba, videlicet. Placet Domino nostro Papę Ioannis Michael Cardinalis Sarracenus. POST CVIVS COMMISSIONIS PRESENTATIONEM, *Cum iam remissoria prædicta reperiretur decreta*, fuit per dominos de Rota pro dictarum literarum remissorialium, cum alijs articulis additionalibus, pro parte dicti illustris Domini Ioannis Ariæ ac Beatricis

Pide don Arias q̃ por auer muerto el Cardenal de S. Calisto q̃ se cometa la causa en Rota para que se executen las tres sentencias, cũ clausula vt constito sibi quod illarum executioni sit locus, &c.

Et cum clausula prout iuris fuerit vnde, Aunque el Papa lo cõcediesse assi simpliciter, que no concede cõmo adelante se dira. Empero pues de iure illarum executioni nõ est locus hasta q̃ se sentẽcie la causa dela restituciõ, tũ por la decisiõ de Gomezio. d. tracta. vtriusq; signaturæ. pag. 168. tũ por la comũ y verdadera cõclusiõ de derecho y de todo el titulo, quod restitutione in integrum pendenti nihil debet in nouari, &c. c. tum ex literis, & cap. suscitata de in integ. resti. late resolutam allega. magna. fo. 32. & allega. parua fo. 10. pa. 2. & fo. 11. tum etiã por la forma que se dio en la comision dela restituciõ supra fo. 17. pag. 2. en que se manda, quod restituant, & post restitutionẽ quod audiant terminent & decidãt causam. Y como consta por vista de ojos sobre la restitucion no ay sentencia alguna ni esta decidida la causa, no queda cosa en todo este executorial que presudique al Conde ni sentencia que se deua executar, pues notoriamente consta el mal despacho dellos. Y esto es lo que dize el. c. 1. de excep. in. 6. ibi si alias de iure debet admitti, & ibi in casu quod ad eum pertinet cognitio.

Nota como el Cardenal Aldobrandino estubo cinco años haziendo prouanças en España en virtud dela remissoria, e sobre la causa dela restitució in integrum concedida al Conde y sobre estas prouanças nũca la Rota, ha sentenciado ni tal sentencia parecera en todos estos executoriales, & sic secundum Gomez i.d.fo.168 no se pudo pronũciar enla Rota quod esset locus primis executorialibus latis vigore primarum sententiarum, dum dicit nec signatura concederet quod sit locus primis executorialibus decretis vigore primæ sententiæ.

tricis de Vaena alias de Salzedo principalium datis exequutioni, deputatus & destinatus bonæ memoriæ. *Ioannis Cardinalis Aldobrandinus, tunc Rotæ auditor, qui quampluribus testibus hinc inde in partibus per spatium quinq; annorum, in circa examinatis*, illorumq; depositionibus ad Romanam curiam delatis & illis, ac alijs depositionibus testium alias in huiusmodi causa examinatorum, per nos & dominos de Rota, visis, discussis, disputatis, ac diligenter cõsideratis, ac super illis & alijs dictæ causę articulis, quã pluribus dubijs in Rota datis discussis & resolutis. Tandem Sanctissimus Dominus noster, Dominus Gregorius diuina prouidentia Papa decimus tercius, postquam plurimas alias commissiones, etiam in forma motus proprij, tam per eius sanctitatem, quã eius antecessoris Sanctæ Romanæ ecclesiæ Põtifices, tam nobis quam alijs Rotę auditoribus præsentatas, quas hic breuitatis causa inseri omisimus, quandam commissionis siue supplicationis cedulam per vnum ex suis cursoribus nobis pręsentari fecit huiusmodi sub tenore BEATISSIME PATER, postquã deuotus sanctitatis vestrę. *Orator Arias Gũdisalui de Auila*, comes de Pugnonrostro quinq; sententias a vestro sacro Rotę auditorio in sui fauorem reportauerit, duas super validitate primi matrimonij, & alias tres super inualiditate secundi matrimonij, ac mala fide Beatricis, & spurietate ac illegitimitate Ioannis Puerto Carrero, & exequutio iam fuerat cępta, adeo potuit idem Ioannis fauoribus quibus pollebat. *Obtinuit committi causam prætensæ restitutionis in integrum, cuius vigore fuit impedita vlterior exequutio, & remissoria expedita per illustrissimum Cardinalem Aldobrandinum*. Ac ea reproducta, cum grauissimis & intollerabilibus expensis oratoris, diuersis & infinitis subterfugijs, idem aduersarius cauillare cæpit, & adeo benigne per sacrum tribunal Rotæ auditus fuit quòd infinita dubia fuerunt disputata super prætensis nullitatibus & prætensis falsitatibus sententiarum & iurium productorum, quæ omnia antiquitus & de nouo ad fauorem oratoris fuerunt resoluta. Et cum post multas disputationes & resolutiones, nihil amplius superesset disputandum. Procurator Ioãnes aduersarij videns causam terminari. *Non erubuit in actis dare protestationem per quam recusat totum sacrum Rotæ tribunal, & ab vlteriori processu appellat ad sanctitatem vestram allegando se esse grauatum*. Non solum a Reuerendis patribus Dominis auditoribus præsentibus

Obtinuit, Nota como don Arias expresse fatetur como el Conde que posee fue restituydo aduersus supradictas tres sententias & quod eius vigore fuit impedita vlterior executio, & remissoria expedita para hazer prouanças & sic non egemus alijs testibus neq; instrumentis stante cõfesione partis aduersæ.

Confiesa tambien la recusacion que el Conde hizo de toda la Rota.

Confiesa la apelacion q̃ el Cõde tiene interpuesta, q̃ es el que oy pende en Rota.

ſentibus,ſed etiam antiquis. *Incipiendo ab anno domini milleſsimo quingentiſsimo quinto,de quo tempore cæpit præſens lit.* Verũ (Pater ſanctæ) quia recuſatio & appellatio huiuſmodi eſt friuola & non admittenda & malitioſe facta, quoniam poſt plures ſententias rotales,poſt reproductam remiſſoriam, & poſt infinitas reſolutiones, & in calculo expeditionis cauſæ. Ideo dignetur ſanctitas veſtra committere & mandare Reuerendo Patri Domino. *Ioanni Baptiſta de Rubeis*, coram quo cauſa pendet, vt non obſtantibus prætenſis recuſatione & appellatione factis,ad vlteriorem et finalem ac totalem cauſæ, et ſententiarum huiuſmodi, ac rei iudicate exequutionem: *Iuxta formam aliarum commiſsionum procedat*, Et procedi mandet et faciat, quibuſcumq̧ in contrarium facientibus non obſtantibus,ac cum omnibus et ſingulis facultatibus in ſimilibus ſeruari ſolitis, et facultate citandi et inhibendi,ac omnes et quaſcunq̧ inhibitiones hactenus vigore quarumcunq̧ commiſsionum emanatas,reuocandi,tollendi,et moderandi, cæteraque in præmiſsis et circa ea neceſſaria et opportuna faciendi,gerendi,et exercendi. *Etiam iuxta formam aliarum commiſsionum deſuper præſentarum*, Conſtitutionibus et ordinationibus appoſtolicis ſtyllo palacij,cęteriſq; contrarijs non obſtã tibus quibuſcumq;. Quorum omnium tenores,ſtatum et merita cauſæ et cauſarum huiuſmodi pro plene et ſufficienter expreſſis habentes. Quæ quidem commiſsio in eius pede duas habebat ſignaturas. Quarum prima talis erat videlicet. De mandato. D. noſtri Papæ. Idem auditor moderetur procedat,vt petitur, *Et iuſtitiam faciat.* Altera vero ſic ſubſequebatur. Placet. V. CVIVS QVIDEM,& aliarũ nobis factarũ & præſentarum cõmiſsionum vigore,poſtquã in cauſa & cauſis antedictis ad quã plurimos actus iudiciales,inter partes prædictas,ſeu verius earundẽ procuratores rite & legitime proceſſo,illiuſq; tã in contradictorio quã extra,in voce & in ſcriptis pluries auditis,ac de alijs quã pluribus dubijs inter eas in pręſentia noſtra cõcordatis,illiſq; in Rota propoſitis,diſcuſsis,& diſputatis,& reſolutis,tandẽ nos earũdẽ cõmiſionum vigore ad prædicti illuſtris Domini Arię Gundiſalui de Auila principalis,ſiue eius procuratoris inſtantiam. Primo citato Domino Ioanne Diaz ex aduerſo, *dum vixit*, procuratori,ſeu domino litis effecto,per vnũ ex ſantiſsimi Domini noſtri Papæ curſorem,ad dicendum contra dictã cõmiſsionem,& videdũ mandari

Confieſã q̃ comẽço la Rota a conocer deſte pleyto año de.35.

Nota como ſe comete eſta cauſa a Ioan Baptiſta de Rubeis cum clauſula vt procedat iuxta formam aliarũ comiſsionum ergo cum de iure relatus ſit in referente. Ioanne Baptiſta de Rubeis auia de guardar la comiſsion.5.fo.17. que dize reſtituant. & deinde cauſam audiant terminent & decidant. Y la commiſſion ſupra fo.18. que dize, vt conſtito ſibi quod illarum executioni ſit locus, & prout iuris fuerit. Y anſi primero ſentenciar difinitiuamente la cauſa dela reſtitucion y aquella pendiente como pẽde; realmẽte no pudo mãdar deſpachar eſtos executoriales pues de iure illarum executioni nõ eſt locus iuxta ſupra dicta fo.18.pag.2.

Nota que eſta commiſsion fuit etiam cum clauſula iuſtitiam faciat porq̃ tãpoco pudo mandar deſpachar el executorial ſumarie cognoſcendo & ex abrrupto ſin primero ſentenciar ordinatim procedẽdo iuxta deciſ.28. de reſcripit. in nouis deciſ. Rotæ quæ ſic dicit ſi ſignatura tamen habeat audiat talis & iuſtitiã faciat, auditor non poteſt vigore huiuſmodi cõmiſsionis procedere ſumariæ &c. De q̃ vera. v.m. quã atrepellado, y apaſionado e contra derecho fue el deſpacho deſte executorial.

nius Xuarez, & Alphonsus de Sancto Stephano, in dicta Romana curia causarum, & prefati illustris. D. Arię Gundisalui de Auila, principalis procuratores pro vt de eorũ procurationis huiusmodi mãdato apud acta causę huiusmodi, legitimis cõstat documentis, & eo nomine procuratorio, prędicto. D. Didaco Xuarez ex aduerso asserto procuratore presente, eorundem citatorum non comparentium. *Contumatiam accusarunt, ipsosq́; contumaces reputari, & in eorum contumatiam,* omnes & quascumq; inhibitiones, in huiusmodi causa, tam per bonę memoriæ Sebastianum Cardinalem Pighinum siue sancti Calixti, & bonę memorię Iuliũ Ordinum quam per quoscunq; alios sacri palatij causarum auditores, seu loca tenentes, vigore quarumcunq; commissionũ decretas & relaxatas, moderari & reuocari, necnon ad vlteriorẽ & totalem ac finalem exequutionem tam trium conformium sententiarum Rotalium, quam literarum exequutorialium alias in huiusmodi causa decretarum & relaxatarũ, dictis inhibitionibus. *Et pretensa causa restitutionis in integrum,* cum omnibus inde secutis & alijs quibuscunq; non obstantibus procedi mandari & quascunq; literas moderationis dictarũ inhibitionum siue quodcũq; instrumentum vel mandatum desuper opportuno, in forma solita decerni & relaxari, in vim quarumcunq; commissionũ ac facultatum debita cum instantia postularunt. NOS TVNC IONNES BAPTISTA DE RVBEIS Decanus auditor & iudex prefatus dictum Illustrem. D. Ioannem Ariam Puerto Carrero ex aduerso principalẽ, Didacũ de Andrada ex aduerso procuratorem assertum omnesque alios citatos non comparẽtes, & dictum. D. Didacum Xuarez ex aduerso assertum procuratorem licet comparentẽ, nihilominus huiusmodi diei termino in aliquo satisfacere curantem. *Reputauimus merito iustitia suadente contumaces, & in eorum contumaciam,* attendentes postulationem huiusmodi fore iustam, & rationi consonant, & q̃ iusta petentibus, non est denegandus assensus, volentesq; præmissam nobis factam & præsentatam commissionem, ad effectũ debitũ perducere (vt tenemur) Iccirco authoritate Appostolica nobis commissa, & qua fungimur in hac parte, ad prædicti illustris Domini Ariæ Gundisalui principalis, siue dictorum suorum procuratorum instantiam: Omnes & quascunq; inhibitiones, in huiusmodi causa, tam per bonæ memoriæ Sebastianum Cardinalẽ Pighinum,

Acusan la contumacia.

Nota como se despachã estos executoriales en rebeldia y contumacia, auiendo se de citar personalmente el Conde despues de dadas las sentencias para ver si alega causa por do no se deuan despachar, y esto por 4. citaciones que no basta vna secũdũ decis. Cassad. 6. nu. 9. de causa posses. & proprieta. feli. in. c. ad probandũ de re iudi. num. 6. resoluiendo, que lo q̃ de otra manera se haze, est nullius momenti.

num, siue sancti Calixti, & bonę memoriæ Iuliú Oradinú, quam per quoscúq; alios sacri palatij causarú auditores, seu loca tenentes vigore quarúcunq; cõmisionú decretas et relaxatas, de Dominorum coauditorú nostrorum consilio et assensu. Quibus de prænarratis plená relationem fecimus et fidelem in præmisis, iuxta pręinserte cõmisionis vim formá continentiá et tenorem reuocandas et moderandas duximus, prout præsentiú tenore reuocamus. *Et moderamur, necnon ad vlteriorem & totalem ac finalem exequutionem tam trium conformium sententiarum Rotalium,* quam literarum exequutorialium præinsertarum alias in huiusmodi causa decretarum et relaxatarum, dictis inhibitionibus. *Ac prætensa causa restitutionis in integrum cum omnibus indesequutis*, ac alijs quibuscumq; non abstantibus, procedendum esse, pro vt procedi mandamus, has pręsentes literas moderationis dictarum inhibitionum, siue instrumentum publicum vel mandatum, decernendo & relaxando pro vt decernimus & relaxamus, in vim quarumcunq; commisionum ac facultatum nobis pręsentarum & attributarum. QVÆ OMNIA & singula præmissa vobis omnibus & singulis supradictis intimamus, insinuamus & notificamus, ac ad vestram et cuiuslibet vestrum notitiam deducimus, et deduci volumus per pręsentes. Vos nihilominus requirentes, ac etiam mandantes, quatenus ad vlteriorem exequutionem dictarum sententiarum & literarum exequutorialium vt supra, latarum, decretarum, & relaxatarum ac omnium pręmissorum, procedatis, exequatis, & debitæ exequutioni demandatis, super quibus omnibus & singulis licentiam authoritaté, & facultatem concedimus per præsentes. IN QVORVM omnium et singulorum præmissorum fidem et testimoniú has pręsentes literas manu nostra subscriptas, et per infrascriptum nostrum notariú et coram nobis scribam subscribi, sigilliq; nostri iusimus et fecimus appésione muniri. *DATVM* & actú Romæ apud sanctum Petrú in Palatio causarum Appostolico, in quo iura reddi solent nobis inibi, mane hora audientię causarum cõsueta ad iura reddendú, et causas audiendú in loco nostro solito et consueto, pro tribunali sedentibus, sub anno a natiuitate domini, *Millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, indictione prima, die vero veneris vigesima mensis Nouembris.* Pótificatus prędicti sanctisimi domini nostri domini Gregorij diui-

na

Item, este auto fue interlocutorio y en rebeldia, y están do mandado por la comision, supra, fol. 17. pag. 2. quod audiant terminēt & decidant causam. Entiendese per sententiam difinitiuam cum hæc sola, y no el auto interlocutorio terminet decidat & difiniat causam iuxta decis. Rotæ. 30. vt lite penden. in nobis num. 3. Casado. decis. 3. vt lit. penden. num. 6, ibi & lis non finitur, nisi per mortem ciuilem aut naturalem litigantis item per sententiam, & decis. supra, eod. tit. ibi vt non finiatur lis nisi per sententiam & decis. 6. super regul. cancellariæ num. 5. ibi sicuti litis pēden. non finitur, nisi per sententiā cum alijs latæ adductis allega. magna. fol. 33. pag. 1.

Deste auto de moderaciō de Ioan Baptista de Rubeis, se apelo luego por parte del dicho Conde. como parece por los testimonios en el Rollo. 000. fol. 139.

Y despues del dicho auto no teniendo el dicho auditor el auto por justo, ni los executoriales por bien despachados, ha hecho autos en la dicha causa e prorogado los fatales vt cōstat a los testimonios vltimamente presentados despues de la vista deste pleyto.

na prouidentia Papæ decimi tertij, anno ſecundo, preſentibus ibidem dominis Claudio Petrono. Claudio Noueno, & Alexandro Manilio Rotæ notarijs, & coram nobis ſcribis teſtibus ad præmiſſa vocatis, habitis, ſpecialiter atq; rogatis.

IOANNES BAPTISTA DE RVBEIS, ROTÆ DECANVS AVDITOR.

ET QVIA Dominus Bernardinus de Notarijs ſacri palatij Apoſtolici cauſarũ, & Rotę notarius, ac in huiuſmodi cauſa coram pręfato Reuerendo patre Domino Ioanne Baptiſta de Rubeis, Rotæ decano ſcriba de pręmiſsis rogatus fuit, eaq; in actis ſuis annotauit. IDEO EGO IOANNES THOMAS CARESANA Cameræ Apoſtolicæ notarius, & archiuij Romanæ Curiæ ſcriptor ob dicti Do. Bernardini ab vrbe abſentiam, has præſentes literas moderationis inhibitionis, ſiue publicũ inſtrumentum aliena manu fideliter ſcriptum ſignoq; meo conſueto munitum nomine & vice dicti Bernardini ſubſcripſi & publicaui, in fidem pręmiſſorum requiſitus.

Supueſto que es la meſma verdad que el en. 6. de Nouiembre deſte año de. 73. fue citado el Conde, con termino de. 60. dias para que fueſſe a uer deſpachar eſtos executoriales como cõſta del teſtimonio que eſta en la pieça. 000. fo. 141. llanamente conſla que en ſe auer deſpachado eſtos executoriales como aqui dize en. 20. de Nouiembre del meſmo año, que ſe deſpacharon 46. dias antes que ſe cumplieſſen los. 60. dias dados de termino para yr a Roma el Conde, y aſsi no valio tal deſpacho, iuxta deciſ. Rotæ. 30. titu. de iudi. in anti. quæ ſic diſponit, nota quod quando pendente termino iuris vel miniſtrĕ eius ad veniendum ad curiam non debet procedi cõtra aliquem per audientias contradictarum quod ſi fiat nihil valet cum alijs traditis allega. parua fo. 12. pag. 2.

¶ December. 1573. Fęlix Tanarius, Menſarius.

¶ Pro duplicato.

E l original eſta preſentado enel proceſſo deſta Real audiencia de Valladolid. Y ay otro original duplicado, que ſe moſttara a qualquiera que lo quiſiere ver.

de la dicha supplicacion enel rollo. mm. fol, 266. que es la final hoja de la dicha pieça, y aun es de creer, y se infiere bien de lo que adelante se dira, que el Conde tābien suplico del, sino que por ser la vltima hoja la dicha supplicacion, se deuio de romper del processo. Despues de lo qual, en tanto fue escandaloso y perjudicial el dicho auto, que el dicho Pedrarias acudio a este real Consejo, donde dio memorial de agrauios contra los juezes que le auian dado, como parece de la pieza. ee. fol. 15. y se le dio cedula de su magestad, por virtud de la qual se lleuo el processo original a este real Consejo, donde el Conde, y el dicho Pedrarias, dixeron agrauios, y en particular que auia sido en perjuyzio de la jurisdicion Real, como parece de la pieça. oo. fol. 1. Despues de lo qual parece, que la parte de don Arias presento estos vltimos executoriales, y pidio que la causa se determinasse por los juezes que la tenian vista, vt patet dicto rollo. oo. fol. 23. sin embargo delo qual, auiēdolo visto todo este real Consejo, assi processo, como executoriales, dio el vltimo auto de la remission, reuocando virtualmente el de los Oydores, del año de. 61. y remitiendolo a la audiencia de Valladolid, para que el pleyto se viesse de nueuo por los juezes q̄ fuessen de la dicha audiencia, y lo sentenciasen conforme a las ordenāças y cedulas della, que fue a la letra priuallos de la determinacion de la dicha causa, conforme a lo que trae Garibay, enel compendio hystorial de España, lib. 18. fol. 1368. que los reyes catholicos hizieron, conel Presidente y Oydores de Valladolid, año de. 491. que fue priuallos de sus officios, porque remitieron a Roma otra causa como esta que ante ellos pēdia, ex quo obstat exceptio rei iudicatæ, a los cōtrarios, para que por las prouanças que ante la chancilleria se han hecho, se aya de determinar esta causa, y no por los dichos executoriales, pues assi lo proueyo este real Consejo por el dicho auto de remision, en virtud del qual la Chancilleria ha procedido, aūque se presentaron ante ellos los dichos executoriales.

¶ LO OTRO se responde, que los que dieron el dicho auto de la suspension no lo pudieron hazer, ni por ello perdierō su juridicion. l. legatus. ff. de offi. præsidis cuius verba sunt, legatus Cæsaris vel præses, vel corrector prouintiæ abdicando se non amittit imperium.

¶ LO OTRO, que pues este real consejo, sin embargo de los dichos executoriales y de lo que alli pidio la parte de don Arias, que lo sentenciassen los juezes que lo tenian visto, no lo quiso assi proueer, sino que de nueuo se tornasse a ver por otros nueuos juezes, y se determinasse conforme a las ordenāças de la Chācilleria, por el mesmo caso, fue visto repeler los dichos executoriales, y tornar à auocar assi la causa, iuxta doctrinam celebrem Baldi. in. c. studuisti de offi. legati. num. 3. ibi princeps, dando iudices, videtur aduocare causam ad se.

¶ LO OTRO y final, porque en realidad de verdad, la Rota cal qual es su juyzio, aun no tiene sentenciado difinitiuamēte su pleyto ecclesiastico, pues las